

Skýrsla félagsmálaráðuneytisins

um 28. þing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar (I. L. O.) í Seattle 1946.

Samkvæmt 19. gr. stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar (I.L.O.) er hverju aðildarríki lögð sú skylda á herðar að leggja samþykktir (convention) og álitserðir (recommendation) hvers þings stofnunarinnar fyrir löggjafarvaldið, svo að það geti fullgilt þær og sett lög eða gert aðrar ráðstafanir, er miði að því að framkvæma ákvæði þeirra.

Svo er mælt fyrir í nefndri grein, að þetta skuli gera innan eins árs frá lokum þings, eða í undantekningartilfellum innan átján mánaða frá þingslitum.

Þing það, sem haldið var í Seattle 1946, var fyrsta þing stofnunarinnar eftir að Ísland gerðist aðili að henni, en af ýmsum ástæðum, sem óþarft er að rekja hér, hefur dregizt þar til nú að leggja þær samþykktir, er þar voru gerðar, fyrir Alþingi.

Samþykktir Seattle-þingsins fjalla eingöngu um atriði varðandi sjómenn og siglingar, og er mörgum þeirra þegar fullnægt í íslenskri löggjöf og framkvæmd, en hins vegar eru í þeim ýmis ákvæði, sum smávægileg, sem koma í veg fyrir, að hægt sé að fullgilda þær í heild að svo komnu. Þar sem ráðuneytið því ekki getur að sinni farið fram á heimild þingsins til fullgildingar þeirra, eru þær lagðar fram í skýrsluformi.

Að tilhlutan Alþingis er nú nefnd starfandi að endurskoðun á siglingalöggjöfinni, og er nauðsynlegt, að hún taki til athugunar að hve miklu leyti hægt sé og hagkvæmt að samræma íslenska löggjöf þessum samþykktum með tilliti til síðari fullgildingar Íslands á þeim.

Þótt félagsmálaráðuneytið geti ekki á þessu stigi lagt til, að samþykktir Seattle-ráðstefnunnar verði fullgiltar nú, meðal annars vegna endurskoðunar þeirrar á sjómannalöggjöfinni íslensku, sem nú stendur yfir, mun ráðuneytið síðar, þegar nauðsynlegur undirbúningur hefur farið fram til samræmingar við ákvæði samþykktu ráðstefnunnar, leggja til við Alþingi, að þær samþykktir nefndrar ráðstefnu, sem álitast samrýmanlegar íslenskum aðstæðum og íslenskri löggjöf, verði fullgiltar, og verða þær þá lagðar fyrir Alþingi í þingsályktunarformi.

Hér á eftir verður fyrst gerð nokkur grein fyrir aðdraganda Seattle-þingsins og störfum þess, svo og gerð stuttlega grein fyrir aðalefni hverrar samþykktar og álitserðar, en þær eru prentaðar hér á eftir í heild sem fylgiskjal.

SEATTLE-ÞINGIÐ 1946.

I. Aðdragandi og undirbúningur.

Alþjóðavinnumálastofnunin hefur á ýmsum tímum látið mál varðandi vinnuskilyrði sjómanna til sín taka, og var þingið í Seattle 1946 sjötta þing stofnunarinnar, er eingöngu var helgað þeim. Hið fyrsta var þingið í Genúa 1920, þá í Genf 1926 og 1929 og síðan tvö, sem haldin voru í Genf árið 1936.

Á tímum síðustu heimsstyrjaldar tóku Alþjóðasamtök yfirmanna á kaupskipaflotanum (International Mercantile Marine Officers Association) og sjómannadeild Alþjóðasambands flutningaverkamanna (International Transport Workers Federation) til meðferðar á breiðum grundvelli mál varðandi samræmingu og skipulagningu á fjárhags- og félagsmálum og vinnuskilyrðum sjómanna.

Í júlímánuði 1944 héldu samtök þessi með sér fund í London, og tóku þátt í honum fulltrúar frá 12 siglingaþjóðum. Á fundi þessum var samþykkt svonefnd Alþjóðaréttindaskrá fyrir sjómenn (International Seafarers Charter). Voru þar hornar fram þær lágmarkskröfur, sem fundurinn taldi að fullnægja bæri. Þá var og samþykkt á þessum fundi, að nauðsyn bæri til að kallað yrði saman alþjóðlegt þing, skipað fulltrúum ríkisstjórna, útgerðarmanna og sjómanna, til að koma á samvinnu um vinnuskilyrði og að framkvæmdir á þessu sviði væru bezt komnar í höndum Alþjóðavinnuálastofnunarinnar.

Á fundi Siglingamálanefndar (Joint Maritime Commission) Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, sem haldinn var í janúar 1945, voru fyrrnefndar samþykktir teknar til umræðu, og var einróma samþykkt að gera bæri það, sem mögulegt væri, til að tryggja sem mest samræmi í vinnukjörum sjómanna og jafnframt látið í ljós, að fyrrgreind réttindaskrá væri mikils virði í þessu sambandi. Nefndin lagði því til, að stjórnarnefnd Alþjóðavinnuálastofnunarinnar kveddi til undirbúningsþings sérfræðinga til að ræða ýmis mál varðandi kjör sjómanna.

Þetta undirbúningsþing var haldið í Kaupmannahöfn dagana 15. nóv. til 1. des. 1945 í boði ríkisstjórnar Danmerkur. Þar komu saman fulltrúar ríkisstjórna, útgerðarmanna og sjómanna frá 20 siglingaþjóðum. Enginn mætti þar af hálfu Íslands. Á þingi þessu voru gerð frumdrög að mörgum samþykktum og ályktunum um þau mál, sem þingið fjallaði um. Samkomulag náðist auðveldlega um sum þessara mála, en um önnur, svo sem um laun, vinnutíma og mannafla á skipum, urðu langar og harðar umræður. Samþykktir þessa undirbúningsþings voru svo lagðar til grundvallar umræðunum á allsherjarþingi því, sem stjórnin kvaddi til á næsta ári og fjalla skyldi eingöngu um málefni sjómanna.

II. Þingstörf og samþykktir.

Þing þetta var 28. þing Alþjóðavinnuálastofnunarinnar og var haldið í Seattle í Bandaríkjunum dagana 6.—29. júní 1946.

Þingið sóttu fulltrúar frá 32 aðildarríkjanna, þar af sendu 23 ríki fullskipaðar sendinefndir, þ. e. tvo fulltrúa viðkomandi ríkisstjórnar, einn fyrir vinnuveitendur og einn fyrir verkamenn, en samkvæmt stjórnarskrá stofnunarinnar er það skylda hvers aðildarríkis að senda minnst fjögurra manna sendinefnd til þings. Alls sátu þingið 106 fulltrúar ásamt 189 varafulltrúum og sérfræðingum eða ráðunautum.

Dagskrá þingsins var á þessa leið:

1. Skýrsla forstjórans.
2. Félagslegt öryggi sjómanna.
3. Vistarverur á skipum.
4. Fæði og þjónusta sjómanna.
5. Upptaka sjómennsku, menntun og frami.
6. Orlof með launum fyrir sjómenn.
7. Samfelld atvinna sjómanna.
8. Viðurkenning á stéttarfélögum sjómanna.
9. Laun, vinnutími og mannafla á skipum.

Þingforseti var kjörinn Henry M. Jackson, stjórnarfulltrúi frá Bandaríkjunum.

Auk hinna venjulegu nefnda, sem kosið er til á hverju þingi, voru kjörnar nefndir til að fjalla um hin ýmsu dagskrármál.

1. Skýrsla forstjórans.

Eins og föst venja er á þingum Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, fóru fram almennar umræður á þinginu um skýrslu forstjórans. Að þessu sinni fjallaði hún um aðalatriðin í hinni fjárhagslegu og félagslegu þróun siglingamála frá því er síðasta siglingamálaráðstefna var haldin 1936. Einnig fjallaði hún um starfsemi stofnunarinnar á undanförunum árum varðandi kjaramál sjómanna.

Það kom fram í skýrslunni, að á sunum sviðum hafði orðið afturför á kjörum sjómanna á stríðsárunum, einkum að því er snertir vinnutíma. Hins vegar var um framfarir að ræða á öðrum sviðum, einkum að því er snertir íbúðir og öryggisútbúnað á skipum. Þá fengu fleiri sjómenn orlof nú en áður var, og séð er fyrir ýmsum þörfum þeirra, er þeir dvelja í landi.

Í skýrslunni var frá því skýrt, að á stríðsárunum hefði orðið að fækka mjög starfsfólki á skrifstofum stofnunarinnar, en sumarið 1940 voru þær fluttar að mestu frá Genf til Montreal í Canada. Starfsemi stofnunarinnar var þó haldið áfram meðan á stríðinu stóð, og Siglingamálanefndin hélt marga fundi.

Auk þeirra mála, sem á dagskrá þingsins voru, var ákveðið að taka upp í framtíðinni mál varðandi velferð sjómanna í höfnum, atvinnuskilyrði loftskeytamanna og setning samræmdra alþjóðareglna um lyfjakistur og lækningabækur til afnota á skipum.

Umræðurnar um skýrsluna tóku alls fimm daga, og kom fram í þeim hrós á henni, en einnig sætti hún nokkurri gagnrýni.

Brezki atvinnurekendafulltrúinn bar fram tillögu um breytingu á reglunum um atkvæðagreiðslur á þinginu á þann veg, að atkvæði hvers ríkis yrðu metin í hlutfalli við skipastól þess eða fjölda sjómanna. Þessari tillögu var mótmælt af forstjóranum, og benti hann á, að hjá Sameinuðu þjóðunum væri jafngildi atkvæða tíðkað sem veigamikill þáttur í eflingu lýðræðis í sambúð þjóðanna. Þá benti hann og á, að þótt ekki væri gerður munur á gildi atkvæða við atkvæðatalningu, hefðu þau í reyndinni mismunandi gildi frá pólitísku sjónarmiði. Í þriðja lagi kvað hann atkvæðagreiðslu á alþjóðþingi ekki gera endanlega út um neitt mál. Það, sem mestu máli skipti, væri hversu þeim samþykktum, sem á þingunum væru gerðar, væri framfylgt í hinum einstöku ríkjum.

Eins og að framan getur, voru dagskrármálin nr. 2—9 öll rædd á undirbúningsþinginu í Kaupmannahöfn 1945, og til grundvallar umræðunum í Seattle voru lögð frumdrög að samþykktum, undirbúin af Alþjóðavinnuáskrifstofunni á grundvelli samþykktu, er gerðar voru á því undirbúningsþingi.

Skal nú hér á eftir gerð nokkur grein fyrir afgreiðslu þeirra mála í þeirri röð, sem þau voru á dagskrá þingsins.

2. Félagslegt öryggi sjómanna.

Um þetta mál var gerð ein samþykkt og tvær álitgerðir á þinginu.

a. Samþykkt (nr. 70) um félagslegt öryggi farmanna.

Samþykkt þessi tekur í grundvallaratriðum til allra sjómanna. Þó er leyft að undanskilja sjómenn á skipum, sem minni eru en 25 brúttó rúmlestir, og menn á skipum, er stunda veiðar með ströndum fram, svo og nokkra menn, er sérstöðu hafa. Auk þessa má gera nokkrar frekari undantekningar, m. a. um menn á fiskiskipum eða í veiðileiðöngrum og á skipum minni en 200 brúttó rúmlestir, nema að því er tekur til skyldna útgerðarmanns samkvæmt lögum eða reglugerðum í sambandi við veikindi, slys eða dauða sjómanna.

Samþykktin mælir svo fyrir, að sjómenn og skyldulið þeirra, sem búsett er og dvelur í heimalandi skips, skuli eigi njóta lakari kjara en iðnverkamenn að því er tekur til sjúkrahjálpar, sjúkra- og atvinnuleysisstyrkja, eftirlauna og dánarbóta. Sé ekki um að ræða slík réttindi handa iðnverkamönnum samkvæmt tryggingalögum, ber samkvæmt samþykktinni að setja ákvæði um slíkar tryggingar fyrir sjómenn og einnig ákvæði um aðstoð til eftirlifandi skylduliðs látinna sjómanna. Þess er ekki krafist, að ríki, sem ekki sér skylduliði iðnverkamanna fyrir sjúkrahjálp, skuli tryggja skylduliði sjómanna slíka aðstoð, en um þetta var gerð sérstök álitgerð (nr. 76).

Í samþykktinni eru ákvæði um, hverra réttinda sjómaður, sem búsettur er í heimalandi skips, skuli njóta, ef hann er skilinn eftir erlendis vegna veikinda eða

slysa við vinnu. Skal honum séð fyrir sómasamlengri sjúkrahjálpi, þar til hann er heill orðinn eða hefur verið sendur heim, fæði og húsnæði þar til hann getur fengið atvinnu við sitt hæfi eða er sendur heim, svo og ókeypis heimflutningi. Auk þess, sem nú var talið, kemur svo fjárgreiðsla, er svari til fullra launa sjómannsins, þar til hann getur fengið vinnu við sitt hæfi eða er sendur heim eða um ákveðinn tíma, er ekki sé skemmri en 12 vikur. Sé sjómaðurinn að loknum þessum tíma ekki búinn að fá sæmilega atvinnu og hafi hann ekki verið sendur heim, skal hann eiga rétt á aðstoð opinberra trygginga á sama hátt og ef hann dveldi í heimalandi sínu.

Í nefndinni, sem um þetta mál fjallaði, báru útgerðarmenn fram þá tillögu, að takmarka skyldi rétt til fæðis og húsnæðis við 12 vikna tíma og ákveða fjárgreiðslurnar 75% af launinum, en sú tillaga var felld.

Þegar um er að ræða skyldur útgerðarmanns í sambandi við slys, veikindi eða dauða sjómanna svo og skyldutryggingar gegn slysum, veikindum eða atvinnuleysi, krefst samþykktin sömu réttinda handa öllum sjómönnum búsettum í heimalandi skips, án tillits til þjóðernis eða kynþáttar. Einnig er þess krafizt í samþykktinni, að þegar um er að ræða skyldur útgerðarmanns í sambandi við veikindi, slys eða dauða sjómanna, skuli þeir allir jafnréttáir, hvort sem þeir eru búsettir í heimalandi skips eða ekki.

Að lokum er ákveðið í samþykktinni, að þegar um er að ræða sjómenn, sem búsettir eru í öðru ríki, sem fullgilt hefur þessa samþykkt, sé ekki hægt að ákveða með lögum eða reglugerðum um sjúkrahjálpi og fjárstyrki vegna atvinnuslysa skilyrði eða takmarkanir, sem ekki gilda á sama hátt um þess eigin sjómenn og skyldulið þeirra.

Þessi síðast nefnda regla gildir aðeins, ef bæði heimaland skips og land það, er viðkomandi sjómaður er búsettur í, hafa fullgilt samþykktina.

Samþykktin gengur í gildi 6 mánuðum eftir að 7 af þeim 23 ríkjum, sem talin eru upp í henni, hafa fullgilt hana, þó því aðeins, að meðal þeirra séu a. m. k. 4 ríki, er hvert um sig hafi a. m. k. 1 milljón brúttó rúmlesta skipastól.

Í umræðum nefndarinnar um frumvarpið að samþykktinni var oft farið inn á að ræða um jafnrétti sjómanna búsettra innan skráningarlands skips og annarra sjómanna. Eftir að álitgerð (nr. 75) um samninga varðandi félagslegt öryggi sjómanna hafði verið rædd og samþykkt af nefndinni, tóku fulltrúar sjómanna og indverski stjórnarfulltrúinn aftur tillögur sínar um, að samþykktin skyldi kveða á um jafnrétti á öllum sviðum.

Við lokaatkvæðagreiðslu greiddu 76 fulltrúar atkvæði með henni, en 14 á móti, tveir sátu hjá.

b. Álitgerð (nr. 75) um samninga varðandi félagslegt öryggi sjómanna.

Álitgerð þessi var samþykkt með 85 atkvæðum gegn 7, fjórir sátu hjá. Með henni er þeim tilmælum beint til aðildarríkja stofnunarinnar, að þau geri með sér samninga til tryggingar því, að sjómenn séu annaðhvort tryggðir í heimalandi sínu eða í skráningarlandi skipsins. Einnig er mælt til þess, að ef innlendum sjómönnum eru tryggð betri kjör með heildarsamningum en þau, sem ákveðin eru í landslögum eða reglugerðum, þá skuli erlendir sjómenn einnig njóta þeirra betri kjara.

c. Álitgerð (nr. 76) um sjúkrahjálpi handa skylduliði sjómanna.

Þessi álitgerð var samþykkt með 92 atkvæðum gegn 2, þrír sátu hjá.

Hér er þeim tilmælum beint til þeirra aðildarríkja stofnunarinnar, sem ekki tryggja öllum verkamönnum sínum og skylduliði þeirra sjúkrahjálpi, að þau tryggi skylduliði sjómanna sinna nægilega og sómasamlega sjúkrahjálpi.

d. Samþykkt (nr. 71) um eftirlaun sjómanna.

Með samþykkt þessari voru greidd 56 atkvæði, en 16 á móti, 25 fulltrúar sátu hjá við atkvæðagreiðsluna.

Samþykkt þessi tekur að mestu til sömu manna og samþykktin um félagslegt öryggi sjómanna. Þó má hér undanskilja algerlega þá sjómenn, sem hvorki eru borgarar viðkomandi ríkis né búsettir innan þess.

Eftirlaun samkvæmt samþykkt þessari má veita á tvo mismunandi vegu, og ræður hvert ríki fyrir sig, hvorn kostlín það tekur. Annar kosturinn er sá að greiða eftirlaun, sem ásamt öðrum félagstryggðum styrkjum nemi ekki minni upphæð en ákveðnum hundradshluta launa fyrir hvert ár við sjómennsku (1½% ef greiðslur hefjast við 55 ára aldur, en 2% ef þær miðast við 60 ára aldur). Hinn er sá, að tryggð séu framlög til eftirlaunatrygginga og annarra félagstryggingagreiðslna, sem samtímis eru greiddar bótaþega eða skylduliði látins bótaþega, er ekki séu minni en 10% af þeim heildalaunum, sem iðgjöld eru reiknuð af.

Framlög sjómanna til trygginganna skuli ekki nema meiru en helmingi þeirra. Sjómenn og útgerðarmenn, sem inná af höndum framlög til trygginganna, eiga rétt á þátttöku í stjórn þeirra.

Samþykktin gengur í gildi sex mánuðum eftir að 5 af 23 tilnefndum ríkjum hafa fullgilt hana, að því tilskildu, að meðal þeirra séu a. m. k. 3 ríki, er hafi hvort um sig 1 milljón brúttó rúmlesta skipastól.

Í nefndinni urðu miklar umræður um frumvarpið að samþykkt þessari. Margir létu í ljós þá skoðun, að ekki væri enn þá tímabært að gera um þetta mál samþykkt, heldur bæri að láta nægja álitserð. Sumir héldu því fram, að réttast væri að taka sjómenn með undir almennar tryggingar, en aðrir töldu, að sjómenn hefðu þá sérstöðu, að nauðsyn bæri til sérstaks skipulags á eftirlaunagreiðslum til þeirra. Þá var og á það bent, að ekki væri að búast við viðtækum fullgildingum á þessari samþykkt, e. t. v. ekki nægilega mörgum til að hún kæmist í gildi.

3. Vistarverur skipverja o. fl.

Á þessu þingi voru gerðar fyrstu tilraunir til að setja alþjóðlegar reglur um vistarverur skipverja.

Samþykkt nr. 75 fjallar um þetta mál, og var hún samþykkt með 59 atkvæðum gegn 21, þrír sátu hjá.

Tekur hún til allra vélknúinna kaupskipa 500 brúttó rúmlesta og þar yfir, en einnig má beita henni um skip 200—500 lesta að svo miklu leyti sem sanngjarnt og framkvæmanlegt þykir. Aðalreglan er sú, að hún skuli gilda um þau skip, sem kjölur er lagður að eftir að samþykktin öðlast gildi.

Samþykktin hefur að geyma sundurliðuð ákvæði um þau skipsrými, sem ælluð eru skipshöfn til afnota. Þar eru ákvæði um staðsetningu slíkra rýma, um einangrun fyrir raka, gasi, hita og kulda, um varnir gegn óþrifum, flugum og eldi, um loft-ræstingu, hitun og lýsingu, um stærð svefnklefa og útbúnað, þ. á m. um fyrirkomulag rúma, lengd þeirra, breidd, efni og byggingu, um fjölda og stærð borðsala, um dvalarrými til hressingar og hvíldar og sjúkraklefa, enn fremur um heilbrigðisráðstafanir og hreinlæti.

Lágmarksgólfpláss fyrir hvern mann í svefnklefum er ákveðið 1.85 m² á skipum minni en 800 smálestir, 2.35 m² á skipum 800—3000 smálestir og 2.78 m² á skipum 3000 smálesta og stærri. Hæð undir loft skal vera a. m. k. 190 cm. Yfirmenn skulu yfirleitt hafa eins manns svefnklefa, en skipsmenn aðrir skulu vera í tveggja og þriggja manna klefum, eftir því sem hægt er, og aldrei fleiri en fjórir í sama klefa.

Sérstök ákvæði eru sett um þau skip, er ráða þurfa hópa manna, þannig að fleiri eru ráðnir en annars þyrfti (þetta mundi einkum gilda um þau skip, sem ráða þurfa Afríku- eða Asíumenn). Talsverðar umræður urðu um þessi sérákvæði, en fulltrúar þeirra ríkja, sem sjómenn þeir, er hafðir voru í huga, eru frá, féllust á þörf ákvæða þessa efnis, og tókst að finna það forin, er þeir gátu felld sig við.

Tekið er fram, að hafl skuli samráð við samtök útgerðarmanna og sjómanna við setningu reglugerða um þetta efni og að viðkomandi yfirvald skuli hafa sem mest samstarf við þessi samtök um framkvæmd á þeim.

Ákvæðin um gildistöku samþykktarinnar eru hliðstæð samsvarandi ákvæðum í samþykkt nr. 70, um félagslegt öryggi sjómanna.

Á þinginu var samþykkt með 66 atkvæðum gegn 15 (tveir sátu hjá) álitserð (nr. 78) um, að útgerðarmenn sjái skipshöfn fyrir sængurfötum, borðbúnaði og fleiru. Þar er því beint til aðildarríkja stofnunarinnar, að þau beiti sér fyrir því, að útgerðarmenn sjái skipshöfn ávallt fyrir hreinum sængurfötum, ábreiðum, lökum og borðbúnaði, svo og handklæðum, sápu og salernispappír.

4. Fæði og þjónusta á skipum.

Um þetta mál voru gerðar tvær samþykktir.

a. Samþykkt (nr. 68) um fæði og þjónustu fyrir áhafnir á skipum.

Aðildarríki þau, sem fullgilda samþykkt þessa, skuldbinda sig þar með til að sjá um, að fæði og þjónusta fyrir sjómenn á hafskipum sé viðunandi. Sérstakt opinbert eftirlit skal hafa með þessu, og skal sérstakt fast starfslið ásamt eftirlitsmönnum framkvæma það. Yfirvöld þau, sem eftirlit þetta hafa með höndum, skulu setja og sjá um framkvæmd á reglugerðum um vista- og vatnsbirgðir og þjónustu, svo og um innréttingu, staðsetningu, upphitun, lofræstingu og útbúnað eldhúsa og annarra rýma, er ætluð eru til meðferðar matar. Þau skulu einnig framkvæma það eftirlit, sem krafist er, og hafa m. a. eftirlit með hæfni þeirra þjónustumanna, sem samkvæmt lögum eða reglugerðum skulu uppfylla ákvæðin skilyrði.

Í stað reglugerða má í sumum tilfellum setja ákvæði um framangreind efni í heildarsamningum, og umrætt eftirlit má einnig að nokkru framkvæma samkvæmt ákvæðum slíkra heildarsamninga.

Eftirlitið skal framkvæma í samvinnu við samtök útgerðarmanna og sjómanna og heilbrigðisyfirvöldin. Safna skal nýjustu upplýsingum um mannelði og framreiðslu með sérstöku tilliti til þarfa á skipum og gefa öllum hlutaðeigendum ókeypis aðgang að þeim. Gefa skal út leiðbeiningar til að koma í veg fyrir sóun matvæla, stuðla að hreinlæti og koma á sem hagkvæmustum vinnuskilyrðum. Yfirvöld þau, er hafa með höndum framangreint eftirlit, skulu gefa út árlega skýrslu um það, og skal öllum stofnunum og einstaklingum gefinn kostur á að kynna sér hana ókeypis. Skýrslu þessa skal senda Alþjóðavinnuumálaskrifstofunni.

Þá eru í samþykktinni ákvæði um eftirlit með matvælum um borð í skipum og námskeið fyrir þjónustufólk.

Samþykktin gengur í gildi 6 mánuðum eftir að 9 af 23 tilteknum aðildarríkjum stofnunarinnar hafa fullgilt hana, enda séu á meðal þeirra a. m. k. fimm ríki, er hvert um sig hafi minnst 1 milljón brúttó rúmlesta skipastól.

Við umræðurnar um frumvarpið að samþykkt þessari kom fram nokkur skoðanamunur um einstök atriði þess, og margir vildu, að aðeins yrði samþykkt álitserð um þetta mál. Á allsherjarfundi greiddu 83 fulltrúar atkvæði með samþykktinni, en 3 á móli, 3 sátu hjá.

b. Samþykkt (nr. 69) um löggildingu matsveina á skipum.

Samþykkt þessi var afgreidd með 84 atkvæðum gegn 1, 5 sátu hjá.

Aðalákvæði samþykktarinnar ganga út á það, að þrem árum frá því að hún öðlast gildi skuli enginn ráðinn sem matsveinn á skip, nema hann hafi hæfnisskírteini til þeirra starfa. Slík hæfnisskírteini má einungis gefa þeim, sem náð hafa vissum lágmarksaldri, hafa verið til sjós um ákveðinn tíma og gengið undir próf, er sanni hæfni þeirra til matreiðslu, þekkingu þeirra á næringargildi matar, samsetningu fjölbreyttra máltíða svo og meðhöndlun og geymslu matvæla um borð.

Ákvæðin um gildistöku eru hin sömu og í samþykktinni um fæði og þjónustu á skipum.

Tillögur um að setja sérákvæði um skipshafnir frá Asíu og Afríku voru felldar. Aðalskoðanamunurinn var um það ákvæði samþykktarinnar, að hlutaðeigandi yfir-

vald geti veitt undanþágu frá þeirri kröfu, að enginn skuli ráðinn matsveinn á skip, nema hann hafi hæfnisskírteini til þess, en það er leyft, ef að dómi þess er ekki vól nægilega margra matsveina, sem hæfnisskírteini hafa. Fulltrúar sjómanna greiddu atkvæði gegn þessu ákvæði samþykktarinnar.

5. Uptaka sjómennsku, menntun og frami.

Um þetta mál voru gerðar tvær samþykktir og ein álitserð.

a. Samþykkt (nr. 73) um læknisskoðun sjómanna.

Samþykkt þessi tekur til allra skipa yfir 200 brúttó rúmlestir, hvort sem þau eru segl- eða vélknúin. Hún mælir svo fyrir, að engan megi ráða á skip, nema hann leggi fram yfirlýsingu frá starfandi lækni um, að hann sé hæfur til þeirra starfa, sem hann á að vinna á skipinu. Þegar einungis er um sjónvottorð að ræða, nægir að það sé gefið af manni, sem löggiltur er af viðkomandi yfirvaldi til að gefa slíkt vottorð.

Venjulegt læknisvottorð gildir ekki lengur en 2 ár og vottorð um litarsýn ekki lengur en sex ár frá útgáfudegi.

Hafi manni eftir rannsókn verið synjað um slíkt vottorð, má hann áfrýja þeirri neitun til æðra læknis og ganga undir skoðun að nýju.

Ákvæðin um gildistöku eru hin sömu og í samþykkt (nr. 68) um fæði og þjónustu fyrir skipshafnir.

Með samþykklinni greiddu 79 fulltrúar atkvæði, en 4 á móti.

b. Samþykkt (nr. 74) um hæfnisvottorð háseta.

Þessi samþykkt var afgreidd með 73 atkvæðum gegn 10.

Þar er mælt svo fyrir, að engan megi ráða sem fullgildan háseta á skip, nema hann hafi í höndum sérstakt hæfnisskírteini. Slíkt skírteini má einungis veita þeim, sem náð hafa vissum lágmarksaldri, er ekki sé lægri en 18 ár, hafa verið til sjós á þilfari í a. m. k. 36 mánuði og hafa tekið hæfnispróf, sem sanni kunnáttu þeirra í sjómennsku og hæfni til að framkvæma öll þau verk, sem krefjast má af fullgildum háseta.

Hlutaðeigandi yfirvald getur leyft, að sá, sem hefur 24 mánaða siglingatíma að baki og hefur stundað námskeið í viðurkenndum skóla með góðum árangri, skuli fá námstímann reiknaðan sem siglingatíma að nokkru eða öllu leyti. Einnig getur það leyft, að sá, sem stundað hefur nám á skólaskipi, fái hæfnisskírteini án frekari siglingatíma, hafi hann verið á slíku skipi í 18 mánuði.

Allir þeir, sem vinna sem fullgildir hásetar við gildistöku samþykktarinnar, geta fengið umrætt hæfnisskírteini.

Mestur hluti umræðnanna um þetta mál fór í að ræða um, hve mikla þýðingu menn æltu að gefa námi á skólaskipum.

Á allsherjarfundi báru fulltrúar útgerðarmanna fram tillögu þess efnis, að viðkomandi yfirvaldi skyldi heimilt að víkja frá ákvæðum samþykktarinnar, ef skortur væri á hásetum.

Tillaga þessi var felld með 51 atkvæði gegn 38 við nafnakall.

c. Álitserð (nr. 77) um fyrirkomulag starfsþjálfunar sjómanna.

Þessi álitserð var samþykkt með 79 atkvæðum gegn tveimur, tveir sátu hjá.

Í henni felast tilmæli til aðildarríkjanna með tilliti til grundvallaratriða í starfsþjálfun sjómanna, og ganga þau í aðalatriðum út á það, að alla starfsemi, sem framkvæmd er í hinum einstöku löndum til starfsþjálfunar sjómanna, skuli samræma og þróa í samræmi við heildaráætlun. Þessi starfsemi skal miða að því að fá menn til að taka upp sjómennsku og gera hana að lífsstarfi. Taka skal í þessu sambandi tillit til starfsáhuga sjómanna, menningarlegra og siðferðislegra þarfa þeirra svo og þarfa útgerðarinnar fyrir starfskrafta.

Hafa skal samvinnu við hlutaðeigandi samtök sjómanna og útgerðarmanna við samræmingu starfa hinna ýmsu æfingastofnana.

Kennslufyrirkomulagi í stofnunum til þjálfunar unglunga til sjómennsku ætti að haga eftir kennsluháttum í almennum skólum landsins, og eftir því sem hægt er ætti að kenna fög, sem hafa almennt fræðslugildi. Hafa skal gott eftirlit með heilbrigði og þroska nemenda.

Stofna ætti til námskeiða, þ. á m. bréfanámskeiða til framhaldsmenntunar. Hvetja ætti til, að nemendum séu veittir námsstyrkir, ókeypis skólavist og önnur aðstoð. Upplýsingum um skilyrði til náms í sjómennsku og atvinnumöguleika ætti að dreifa út til allra, er hafa áhuga á því.

Hvetja ætti til þess, að möguleikarnir til framhaldsmenntunar um borð í skipum séu notaðir sem best, með því að sjá fyrir bókasöfnum og kvikmyndum til menntunar og útbreiðslustarfsemi, svo og með bréfaskólum og sérstökum útvarpsdagskrám.

6. Orlof með launum fyrir farmenn.

Um þetta mál var gerð samþykkt nr. 72, og var hún samþykkt með 78 atkvæðum gegn 16, 4 sátu hjá.

Samþykkt þessi kemur í stað samþykktar frá 1936 um sama efni.

Aðalefni samþykktarinnar er, að sjómenn á vélknúnum kaupskipum yfir 200 brúttó rúnlestir skuli eiga rétt á árlegu orlofi eftir 12 mánaða samfelldt starf á sama skipi eða í þjónustu sama útgerðarmanns. Lengd orlofs skal vera a. m. k. 18 virkir dagar fyrir skipstjóra, aðra yfirmenn og loftskeytamenn, en 12 dagar virkir fyrir aðra skipsmenn.

Sá, sem fer úr þjónustunni eftir minnst 6 mánaða samfelldt starf, á þó rétt á hlutfallslegu orlofi fyrir þann tíma, sem hann hefur unnið. Sama gildir um þana, sem vikið er úr vinnu að ósekju, áður en sex mánuðir eru liðnir af starfstíma hans.

Í samþykktinni er það nánar skýrt, hvað telja beri samfelldt starf, hvaða brottvera ekki teljist orlof, hvar og hvenær orlof skuli veita svo og heimild til að skipta orlofi og leggja saman orlof.

Sem orlofsfé skal orlofstaki fá greidd venjuleg laun sín ásamt hæfilegum fæðispeningum meðan á orlofi stendur.

Þegar alveg sérstök atvik eru fyrir hendi og það er nauðsynlegt vegna starfans, má í stað orlofs inna af hendi peningagreiðslu, er að minnsta kosti jafngildi áður nefndu orlofsfé.

Sá, sem fer úr vinnu án þess að hafa tekið það orlof, sem hann á rétt á, skal fá greitt orlofsfé.

Samningar um afsal orlofsréttar skulu vera ógildir.

Samþykktina má fullgilda á þeim grundvelli, að henni sé fullnægt með ákvæðum í heildarsamningum.

Ákvæðin um gildistöku samþykktarinnar eru hin sömu og í samþykkt (nr. 68) um fæði og þjónustu skipverja.

Við umræðurnar um frumvarpið að samþykktinni var komið fram með þá tillögu, að samþykkja skyldi aðeins álitgerð um þetta mál, en hún var felld með 57 atkvæðum gegn 22. Einnig urðu talsverðar umræður um önnur atriði samþykktarinnar.

7. Samfelld atvinna sjómanna.

Umræðurnar um þetta mál leiddu til þess, að gerð var um það ályktun (resolution nr. 2), er samþykkt var með 69 atkvæðum. Ályktun þessi felur í sér tilmæli til aðildarríkja stofnunarinnar um, að þau stuðli að því, að sjómenn þeirra hafi samfellda atvinnu og einnig að þau athugi möguleikana á því, að sjómönnum séu greidd laun fyrir þann tíma, sem verður á milli venjulegra vinnutímabila hjá þeim. Þær reglur, sem settar kunna að vera, skulu gerðar í samræmi við atvinnuleysistryggingarnar.

Í ályktuninni er látin í ljós von um, að mál þetta verði fljótlega tekið upp á þingi Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, er fjallaði um siglingamál, svo að gera megi um það alþjóðasamþykkt. Aðildarríkjunum er boðið að láta Alþjóðavinnuálastofnunarinnar vita um þær ráðstafanir, sem þau gera varðandi þetta mál.

8. Viðurkenning á félagssamtökum sjómanna.

Þetta mál var tekið upp í hinni almennu réttindaskrá sjómanna, sem fyrr var nefnd, og var því tekið til umræðu á þinginu, enda þótt félagafrelsi sé almennt viðurkennt í aðildarríkjum stofnunarinnar. Samþykkt var með 69 atkvæðum ályktun (resolution nr. 3) um félagssamtök sjómanna, en þar er kveðið á um félagafrelsi fyrir þá og athafnafrelsi fyrir slík félög. Þá er og mælt til þess, að leitað sé ráða hjá slíkum félögum við setningu laga og reglugerða, sem þau varða, og ríkisvaldið hafi samstarf við þau varðandi framkvæmd slíkra laga og reglugerða. Enn fremur er mælt svo fyrir, að umrædd félagssamtök taki sem mestan þátt í stjórn þeirra stofnana, sem snerta bæði sjómenn og útgerðarmenn.

9. Laun, vinnutími og mannafla á skipum.

Þýðingarmesta samþykkt þingsins var samþykkt (nr. 76) um laun, vinnutíma og mannafla á skipum. Kemur hún í stað samþykktar frá 1936 um sama efni.

Í fyrsta kafla samþykktarinnar eru almenn ákvæði um það, hvaða skipa og manna hún tekur til, og orðaskýringar. Gildir hún aðeins um kaupskip, sem eru yfir 500 brúttó rúmlestir að stærð, svo og hvalvinnsluskip. Eigi gildir samþykktin um skipstjóra og einstaka menn, er sérstöðu hafa á skipi. Að því er tekur til ákvæðanna um vinnutíma eru gerðar undantekningar um fyrstu stýrimenn, fyrstu vélstjóra og aðra þá yfirmenn, sem hafa með höndum stjórn á sérstökum starfsdeildum, en ganga ekki á vaktir.

Annar kaflinn fjallar um lágmarkslaun háseta. Eru þau ákveðin 16 pund ensk eða 64 bandarískir dollarar á mánuði, að frádregnum fæðiskostnaði. Þetta er algert nýmæli í samþykktum Alþjóðavinnuálastofnunarinnar. Í þeim samþykktum, sem áður hafa verið gerðar um lágmarkslaun í vissum starfsgreinum, er mælt svo fyrir, að þau skuli ákveðin í hverju ríki fyrir sig, en hér er kveðið á um alþjóðleg lágmarkslaun.

Hækki gengi dollara eða punda í hlutfalli við aðra mynt, breytast lágmarkslaunin í hlutfalli við það.

Þegar ráðnir eru á skip hópar manna, þannig að ráðnir eru fleiri en þyrfli undir venjulegum aðstæðum, breytast lágmarkslaunin í hlutfalli við þann aukna fjölda skipsmanna og þær breytingar á útgjöldum útgerðarmanns, sem slíkar ráðningar hafa í för með sér.

Þá eru að lokum ákvæði um viðurlög við brotum á þessum kafla samþykktarinnar.

Þriðji kaflinn fjallar um vinnutíma á skipum.

Venjulegur daglegur vinnutími manna, sem vinna á þilfari, í vélarrúmi og loftskýlastöð á skipum í stuttum ferðum (þ. e. innan lands og til nærliggjandi hafna nágrannalanda), skal ekki vera lengri en 8 stundir á virkum dögum og tvær á helgum, þegar skip er í höfn. Þegar skip er í hafi, skal vinnutíminn ekki fara fram úr 24 stundum á tveim samfelldum sólarhringum. Hvernig hátt skuli vinnutíma á komu- og brottfarardögum skips, skal ákveða með lögum eða reglugerðum í hverju landi. Fyrir vinnu fram yfir það, sem hér var talið, skal greiða sérstaklega (sjá þó hér á eftir um greiðslu yfirvinnukaups).

Fari vinnutími á tveim vikum samfelldum fram úr 112 stundum, þ. e. að meðaltali 8 stundum á dag, skal umframtíminn að frádregnum þeim tíma, sem yfirvinnukaup greiðist fyrir, endurgoldinn með frítíma í höfn eða á annan þann hátt, er ákveðinn kann að vera með heildarsamningum. Nefndur umframtími telst ekki yfirvinnutími.

Vinnutími manna, sem vinna á þilfari, í vélarrúmi og loftskýtastöð á skipum í langferðum (þ. e. til erlendra hafna annarra en nærliggjandi hafna nágrannalanda), er ákveðið í samþykktinni, að ekki megi fara fram úr 8 stundum á dag, hvort sem skipið er í hafi eða höfn. Þegar skip er í höfn, má venjulegur vinnutími á sunnudögum ekki fara fram úr tveim stundum. Vinna fram yfir hið nefnda hámark telst yfirvinna og greiðist sem slík.

Fari vinnutími á viku fram úr 48 stundum, skal sú framyfirvinna, sem ekki eru greidd laun fyrir — það mundi oftast vera sunnudagavinna —, endurgoldin með frii í höfn eða á annan þann hátt, sem ákveðinn kann að vera í heildarsamningum.

Hvað snertir þjónustufólk eru ákvæðin mismunandi eftir því, hvort um er að ræða farþegaskip eða flutningaskip.

Á farþegaskipum skal venjulegur vinnutími á hafi úti og á komu- og brottfarardögum skips ekki fara fram úr 10 stundum á hverjum 14 stundum. Sama gildir, þegar skipið er í höfn, séu farþegar um borð. Annars skal vinnutími í höfnum á virkum dögum — mánudegi til og með föstudegi — eigi vera lengri en 8 stundir á dag. Á laugardögum 5 stundir og sunnudögum ekki yfir 5 stundir hjá þeim, sem tilreiða og framreiða mat, og 2 stundir hjá öðrum.

Á flutningaskipum skal venjulegur vinnutími á hafi úti og á komu- og brottfarardögum skips ekki vera lengri en 9 stundir á hverjum 13. Í höfnum skal venjulegur daglegur vinnutími á virkum dögum — þ. e. mánudögum til og með föstudögum — ekki fara fram úr 8 stundum á 12 stundum, á laugardögum ekki fram úr 6 stundum og á sunnudögum ekki fram úr 5 stundum.

Fari vinnutími fram úr 112 stundum á tveim samfelldum vikum, skal sá tími, sem fram yfir er, endurgoldinn með frii í höfn eða á annan þann hátt, sem ákveðinn kann að vera í heildarsamningum. Samþykktin hefur ekki ákvæði um yfirvinnu þessara manna.

Yfirvinnukaup skal í engu tilfelli lægra á klst. en einn og einn fjórði grunnkaups á klst. Með heildarsamningum má ákveða, að í stað greiðslu fyrir yfirvinnu skuli veita tilsvarendi fri eða bæta það á annan hátt.

Stöðug yfirvinna er hönnuð.

Nokkur sérstök störf eru undanskilin takmörkunum á yfirvinnu.

Samþykktin leggur bann við næturvinnu unglunga innan 16 ára aldurs.

Fjórði kafli fjallar um mannafla á skipum. Þar er einungis almennt ákvæði þess efnis, að mannaflinn skuli vera svo mikill sem nauðsynlegt er með tilliti til öryggis á sjó og nægur til þess, að uppfyllt séu ákvæði samþykktarinnar um vinnutíma. Enn fremur að komið verði í veg fyrir óþarfa áreynslu á skipshöfn og yfirvinna verði takmörkuð eða útilokuð.

Fimmti kafli hefur að geyma ýmis ákvæði um framkvæmd samþykktarinnar.

Það er alger nýjung við þessa samþykkt, að hana er hægt að fullgilda á þeim forsendum, að henni sé framfylgt með heildarsamningum, en hingað til hefur orðið að framfylgja öllum samþykktum Alþjóðavinnuárástofnunarinnar með lögum eða reglugerðum.

Samþykktin hefur að geyma ákvæði um þær sérstöku skyldur, sem fullgilding á grundvelli heildarsamninga hefur í för með sér, en það er óljóst, hverjar afleiðingar það hefur, ef heildarsamningur, sem fullgilding og framkvæmd samþykktarinnar byggist á, fellur úr gildi.

Í sjötta kafla eru hinar venjulegu formsreglur um fullgildinguna og uppsögn á samþykktinni svo og skilyrði fyrir gildistöku hennar. Hún gengur í gildi sex mánuðum eftir að hún hefur verið fullgilt af 9 af 23 tilgreindum aðildarríkjum Alþjóðavinnuárástofnunarinnar, en meðal þeirra skulu vera a. m. k. 5 ríki, er hafi hvert um sig minnst 1 milljón brúttó rúmlesta skipastól, og sé samanlagður skipafloti ríkja þeirra, sem fullgilt hafa, ekki minni en 15 milljón brúttó rúmlestir.

Miklar umræður urðu um samþykkt þessa bæði á fundum nefndar þeirrar, sem um hana fjallaði, og á allsherjarfundum. Hún var samþykkt með 55 atkvæðum gegn 21, 7 sátu hjá.

10. Sérstakar ályktanir.

Þingið samþykkti nokkrar ályktanir um sérstök mál.

Ályktun (nr. 1) er hvatning til stjórnarnefndar stofnunarinnar um að taka upp setningu reglna til öryggis því, að aðildarríkin sendi fullskipaðar sendinefndir til þinga.

Ályktana nr. 2 og 3 hefur verið getið hér að framan.

Ályktun (nr. 4) um samsetningu hinnar föslu siglingamálanefndar gengur meðal annars út á það, að stjórninni beri að athuga, hvort ekki væri rétt að breyta skipun nefndarinnar þannig, að í henni taki einnig sæti fulltrúar ríkisstjórna. Tillaga til þessarar ályktunar kom frá fulltrúum verkamanna. Atvinnurekendur voru mjög á móti þessari tillögu, og á tímabili hótuðu báðir aðilar að nefna ekki fulltrúa í nefndina, nema sjónarmið þeirra væru tekin til greina.

Annað atriði ályktunarinnar var þess efnis, að fjölga bæri nefndarmönnum frá hvorum flokki úr 9 í 12.

Ályktun (nr. 5) um lífsöryggi sjómanna er þess efnis, að lagt var til, að fulltrúar frá Siglingamálanefndinni skyldu boðaðir á væntanlegt þing um lífsöryggi sjómanna.

Ályktun (nr. 6) um fullgildingu samþykktar er ætlað að vekja athygli aðildarríkjanna á mikilvægi þess, að samþykktir þær, sem gerðar eru á þingum stofnunarinnar, séu fljótlega fullgiltar, svo að ákvæði samþykktarinnar komi sem fyrst til framkvæmda.

Ályktun (nr. 7) um að taka skuli til sérstakrar athugunar bótakröfur sjómanna, er voru á kaupskipum Bandamanna í síðustu heimsstyrjöld.

Í ályktun (nr. 8) um framtíð siglingamáladeildar Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar felst ábending um, að rannsaka beri launakjör, atvinnuskilyrði og félagsmál fiskimanna, í því skyni að athugaðir verði möguleikarnir á því, að samín verði alþjóðleg réttindaskrá fiskimanna á sama hátt og fyrir farmenn.

Ályktun (nr. 9) um velferð sjómanna í höfnum var borin fram af sænsku stjórnarfulltrúunum og gekk út á, að skrifstofan skyldi rannsaka áhrif álitsgerðar frá 1936 um þetta mál og hversu mætti efla velferð sjómanna í höfnum með samvinnu ríkja milli.

Brezki verkamannafulltrúinn bar fram fyrir hönd verkamanna frumvarp að ályktun um stofnun alþjóðlegrar stjórnar siglingamála.

Þessi ráðgerða stofnun átti m. a. að skipta skipastóli heimsins eftir þörf hinna ýmsu landa og fyrra framlagi þeirra í siglingamálum. Með þessu átti að koma í veg fyrir óskipulagða aukningu skipaflota þjóðanna og samkeppni þeirra milli. Ýmsar aðrar framkvæmdir skyldi og fela þessari stofnun til að koma í veg fyrir brot á alþjóðareglum um lágmarksákvæði varðandi sjómenn.

Eftir tillögu norsku stjórnarfulltrúanna, sem byggð er á því, að norska stjórnin hefði ekki haft tækifæri til að kynna sér þetta mál og taka afstöðu til þess, var þessi tillaga tekin af dagskrá.

Fylgiskjöl.

SAMÞYKKTIR OG ÁLITSGERÐIR ALÞJÓÐAVINNUMÁLAPINGSINS Í SEATTLE 1946.

I. Samþykkt (nr. 68) varðandi fæði og þjónustu fyrir áhafnir á skipum.

Þing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem kvatt var til í Seattle af stjórnarnefnd Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar og kom saman til 28. fundar síns hinn 6. júní 1946, hefur ákveðið að samþykkja ákveðnar tillögur varðandi fæði og þjónustu fyrir skipverja, sem var fjórða mál á dagskrá þingsins, og enn fremur að tillögurnar skuli afgreiddar sem alþjóðasamþykkt.

Því er í dag, 27. dag júnímánaðar 1946, gerð svo hljóðandi samþykkt, sem nefna má Samþykkt um fæði og þjónustu (skipverja) 1946: ¹⁾

1. gr.

1. Sérhverju aðildarríki Alþjóðavinnuárástofnunarinnar, sem samþykkt þessi nær til, er skylt að sjá um, að fæði og þjónusta skipverja sé sómasamleg á þeim hafskipum þess, er annast flutninga á mönnum eða munum í atvinnuskyni og skráð eru innan landsvæðis, sem samþykkt þessi gildir fyrir, hvort sem þau eru í eigu einstaklinga eða hins opinbera.

2. Í lögum eða reglugerðum hvers lands eða heildarsamningum milli vinnuveitenda og verkamanna, ef slík lög eða reglugerðir eru ekki fyrir hendi, skal ákveða, hvaða skip eða tegundir skipa skuli teljast hafskip í merkingu þessarar samþykktar.

2. gr.

Hlutaðeigandi yfirvald skal hafa á hendi þau störf, sem hér greinir, nema þau séu forsvaranlega leyst af hendi í samræmi við heildarsamninga:

- samning og framkvæmd reglugerða um matvæla- og vatnsbirgðir og framreiðslu, svo og byggingu, staðsetningu, loftræstingu, hitun, ljós, vatnsæðar og útbúnað eldhúsa og annarra framreiðsluklefa um borð í skipum, þar með talin geymslurúm og kæliklefar;
- eftirlit með matvæla- og vatnsbirgðum, svo og fyrirkomulagi og útbúnaði um borð til geymslu, meðferðar og framreiðslu matar;
- löggilding skipverja þeirra, sem hafa með höndum matseld og fullnægja eiga ákveðnum skilyrðum;
- rannsóknir og útbreiðslu- og fræðslustarfsemi um, hversu tryggja skuli hæfilegar vistabirgðir og þjónustu.

3. gr.

1. Hlutaðeigandi yfirvald skal hafa nána samvinnu við samtök útgerðarmanna og sjómanna og einnig við þau yfirvöld ríkis og bæjar- eða sveitarfélaga, sem atriði varðandi matvæli og heilbrigði heyra undir, og má notfæra sér aðstoð slíkra yfirvalda, ef þörf krefur.

2. Samræma skal svo sem bezt þykir starfsemi hinna ýmsu yfirvalda, svo að komizt verði hjá tvíverknaði eða vafa um valdsvið þeirra.

4. gr.

Hlutaðeigandi yfirvald skal hafa á að skipa föstu starfslíði hæfra manna, þar á meðal eftirlitsmönnum.

5. gr.

1. Sérhvert aðildarríki skal hafa gildandi lög eða reglugerðir um matvæli og framreiðslufyrirkomulag, er stefni að því að tryggja heilbrigði og vellíðan skipshafna á skipum þeim, sem um getur í 1. gr.

2. Í lögum eða reglugerðum skal fram tekið:

- að birgðir matvæla og vatns fari eftir stærð skipshafnar, lengd og eðli sjóferðar og séu hæfilega miklar, næringarríkar, góðar og fjölbreyttar;
- að fyrirkomulag og útbúnaður framreiðslurúms í hverju skipi sé svo góður, að hægt sé að framreiða sæmilegar máltíðir fyrir skipshafnir.

1) Formálgrein samhljóða þessari er, að breyttu breytanda, hin sama fyrir öllum öðrum samþykktum og álitserðum, sem hér fara á eftir, og verður henni því sleppt í þeim. Sama er að segja um lokagreinir samþykktanna og undirskriftir.

6. gr.

Í landslögum eða reglugerðum skal gera ráð fyrir, að hlutaðeigandi yfirvald haldi upp eftirliti með:

- a. birgðum matvæla og vatns;
- b. öllu skipsrými og áhöldum, sem notað er til geymslu og meðferðar matvæla og vatns;
- c. eldhúsum og öðrum útbúnaði til matseldar og framreiðslu; og
- d. starfshæfni þeirra manna í þjónustu skipsins, sem samkvæmt greindum lögum eða reglugerðum skulu fullnægja ákveðnum skilyrðum.

7. gr.

1. Í landslögum eða reglugerðum eða heildarsamningum milli vinnuveitenda og verkamanna, ef slík lög eða reglugerðir eru ekki fyrir hendi, skal kveða á um, að skipstjóri eða yfirmaður, er hann felur það sérstaklega, ásamt ábyrgum manni í þjónustuliði skipsins, skuli á ákveðnum fresti lita eftir:

- a. matvæla- og vatnsbirgðum;
- b. öllu skipsrými og útbúnaði, sem notað er til geymslu og meðferðar matar eða vatns, svo og eldhúsi og öðrum útbúnaði til matseldar og framreiðslu.

2. Skrásetja skal niðurstöður hvers eftirlits.

8. gr.

Fulltrúar hlutaðeigandi yfirvalds á skrásetningarsvæðinu skulu framkvæma sérstakt eftirlit, ef þeim berst skrifleg kæra frá ákveðnum fjölda eða hluta skips-hafnar, sem tiltekinn er í landslögum eða reglugerðum, eða af hálfu viðurkenndra samtaka útgerðarmanna eða sjómanna. Slíkar kærur skalleggja fram svo fljótt sem auðið er, svo að eigi valdi töf á brottför, og a. m. k. sólarhring áður en skip á að láta úr höfn samkvæmt áætlun.

9. gr.

1. Eftirlitsmönnum skal heimilt að ráðleggja útgerðarmönnum, skipstjóra eða öðrum ábyrgum aðila varðandi umbætur á ástandi matreiðslunnar.

2. Í landslögum eða reglugerðum skal ákveða viðurlög við:

- a. vanrækslu af hálfu útgerðarmanna, skipstjóra, skipverja eða annars ábyrgs aðila á að hlíta ákvæðum gildandi laga eða reglugerða; og
- b. sérhverri tilraun til að hindra það, að eftirlitsmaður framkvæmi skyldustörf sín.

3. Eftirlitsmenn skulu með reglulegu millibili leggja fyrir hlutaðeigandi yfirvald skýrslur, útfylltar á samræmdan hátt, varðandi störf sín og árangur þeirra.

10. gr.

1. Hlutaðeigandi yfirvald skal gera árlegar skýrslur.

2. Ársskýrslu skal gefa út svo fljótt sem auðið er eftir að ári því er lokið, sem hún tekur til, og skal hún aðgengileg öllum stofnunum og mönnum, sem hlut eiga að máli.

3. Eintök af ársskýrslunni skal senda Alþjóðavinnuáskrifstofunni.

11. gr.

1. Halda skal námskeið til að undirbúa menn undir matseld og framreiðslu til sjós, annaðhvort í viðurkenndum skóla eða á annan hátt, sem bæði samtök útgerðarmanna og sjómanna sætta sig við.

2. Gefa skal kost á frekari námskeiðum, svo að þeir, sem áður hafa lokið námi, geti rifjað upp aftur kunnáttu sína og kynnt nýjungum.

12. gr.

1. Hlutaðeigandi yfirvald skal afla nýjustu upplýsinga um manneldi, aðferðir við innkaup, geymslu, varðveislingu, eldamennsku og framreiðslu matvæla, einkum með tilliti til þess, hvað hentugt mundi reynast við framreiðslu til sjós.

2. Slíkar upplýsingar skal láta í té ókeypis eða við vægu gjaldi til þeirra, sem framleiða eða verzla með vistir og útbúnað til skipa, skipstjóra, bryta og matsveina, útgerðarmanna og sjómanna og samtaka þeirra almennt. Í þessu skyni skal nota hentugar aðferðir til auglýsinga, svo sem útgáfu handbóka, bæklinga, veggauglýsinga eða auglýsinga í faglimarilum.

3. Hlutaðeigandi yfirvald skal gefa út leiðbeiningar til að koma í veg fyrir sóun matvæla, til að viðhalda fyllsta hreinlæti og tryggja sem mest þægindi við störf.

13. gr.

Hver þau störf viðkomandi yfirvalds varðandi löggildingu þjónustumanna svo og söfnun og dreifingu upplýsinga má framkvæma á þann hátt, að þau eða hluti þeirra séu falin aðalsamtökum eða yfirvöldum, er framkvæma hliðstæð störf varðandi sjómenn almennl.

14. gr.

Formlegar fullgildingar á samþykkt þessari skal senda forstjóra Alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar til skrásetningar.

15. gr.

1. Samþykkt þessi skal einungis vera bindandi fyrir þá meðlimi Alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar, sem látið hafa forstjóra skrá fullgildingarskjöl sín.

2. Hún skal öðlast gildi 6 mánuðum eftir að níu þeirra ríkja, sem hér eru talin, hafa látið skrásetja fullgildingar sínar: Argentína, Ástralía, Belgía, Bandaríki Ameríku, Brazílía, Chile, Danmörk, Finnland, Frakkland, Grikkland, Holland, Indland, Írland, Ítalía, Jugoslavía, Kanada. Kína, Noregur, Pólland, Portugal, Sameinaða konungsríki Stóra-Bretlands og Norður-Írlands, Svíþjóð og Tyrkland, og skulu í hóp þeirra vera a. m. k. fimm ríki, sem eigi hvert um sig að minnsta kosti milljón smáesta skipastól. Er þetta ákvæði sett hér til þess að auðvelda og flýta fyrir fullgildingu aðildarríkjanna á samþykkt þessari.

3. Síðan skal samþykktin öðlast gildi, að því er snertir hvern meðlim, sex mánuðum eftir að fullgilding hans hefur verið skráð.

16. gr.

1. Meðlimur, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, má segja henni upp að tíu árum liðnum, frá því að hún öðlast upphaflega gildi, með tilkynningu, er senda skal forstjóra Alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn skal eigi gilda fyrr en einu ári eftir skrásetningu hennar.

2. Nú hefur meðlimur fullgilt samþykkt þessa, en notfærir sér ekki innan þess árs, er kemur næst á eftir þeim tíu ára fresti, sem um getur í fyrri málsgrein, réttindi þau til uppsagnar, sem ráð er fyrir gert í þessari grein, og skal hann þá bundinn af henni í önnur tíu ár, en má að þeim loknum segja henni upp, svo og eftir hvert tíu ára tímabil, svo sem ráð er fyrir gert í þessari grein.

17. gr.

1. Forstjóri Alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar skal tilkynna meðlimum Alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar um skrásetningu allra fullgildingarskjala og uppsagna, sem meðlimir stofnunarinnar hafa sent til hans.

2. Þegar forstjóri tilkynnir meðlimum stofnunarinnar skrásetningu hinnar síðustu fullgildingar, sem þarf, til þess að samþykktin öðlist gildi, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin öðlast gildi.

18. gr.

Forstjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar samkvæmt 102. gr. stofnskrár Sameinuðu þjóðanna allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði næstu greina hér á undan.

19. gr.

Í lok hvers tíu ára tímabils, frá því er þessi samþykkt öðlaðist gildi, skal stjórnarnefnd Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar leggja fyrir vinnumálaþing skýrslu um framkvæmd samþykktarinnar, og skal hún jafnframt athuga það, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins tillögur um endurskoðun hennar allrar eða hluta hennar.

20. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt um breytingu á samþykkt þessari allri eða hluta hennar, skal, nema öðruvísi verði ákveðið í hinni nýju samþykkt:

- a. fullgilding meðlims á hinni nýju, endurskoðuðu samþykkt skoðast ipso jure sem tafarlaus uppsögn á þessari samþykkt, hvað sem ákvæðum 16. greinar hér að framan líður, svo framarlega sem eða frá því hin nýja, endurskoðaða samþykkt hefur öðlast gildi;
- b. meðlimum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, frá því er hin nýja, endurskoðaða samþykkt öðlast gildi.

2. Samþykkt þessi skal, hvað sem öðru líður, vera í gildi að formi til og efni hvað snertir þá meðlimi, sem hafa fullgilt hana, en ekki hina endurskoðuðu samþykkt.

21. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar skulu jafngildir.

Þetta er staðfestur texti samþykktar þeirrar, sem löglega var gerð á 28. þingi Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem haldið var í Seattle og slitið 29. júní 1946. Þessu til staðfestu höfum vér undirritað hann í dag, 30. ágúst 1946.

Forseti þingsins

Henry M. Jackson.

Settur forstjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar

Edward J. Phelan.

II. Samþykkt (nr. 69) varðandi löggildingu matsveina á skipum.

1. gr.

1. Samþykkt þessi nær til hafskipa, hvort heldur þau eru í eigu hins opinbera eða einstaklinga, sem annast flutninga á farni eða farþegum í ágóðaskyni og skrásett eru innan landsvæða þeirra, sem samþykktin tekur til.

2. Í lögum eða reglugerðum hvers lands eða heildarsamningum milli vinnuveitenda og verkamanna, ef slík lög eða reglugerðir eru ekki fyrir hendi, skal ákveða, hvaða skip eða tegundir skipa skuli skoða sem hafskip í merkingu þessarar samþykktar.

2. gr.

Í samþykkt þessari skal „matsveinn á skipi“ þýða þann mann, sem beinlínis ber ábyrgð á matseld fyrir skipshöfnina.

3. gr.

1. Engan má ráða sem matsvein á nokkurt skip, sem samþykkt þessi nær til, nema hann hafi skírteini fyrir hæfni sinni til að vera matsveinn á skipi, og skal skírteinið útgefið í samræmi við ákvæði eftirfarandi greina.

2. Þó má hlutaðeigandi yfirvald veita undanþágu frá ákvæðum þessarar greinar, ef það álitur, að of fárra löggiltra matsveina sé vöð.

4. gr.

1. Hlutaðeigandi yfirvald skal sjá um, að haldin séu próf og hæfnisskírteinum úthlutað.

2. Engum má veita hæfnisskírteini, nema:

- a. hann hafi náð lágmarksaldri þeim, sem hlutaðeigandi yfirvald ákveður;
- b. hann hafi starfað til sjós um lágmarkstíma, sem hlutaðeigandi yfirvald ákveður; og
- c. hann hafi lokið prófi, sem hlutaðeigandi yfirvald fyrirskipar.

3. Í hinu fyrirskipaða prófi skal með verklegu prófi reyna hæfni nemanda til að búa til mat. Skal einnig prófa þekkingu hans á fæðugildi, hvort hann geti sett saman fjölbreyttar og samstilltar máltíðir og kunni að fara með og geyma matvæli um borð í skipi.

4. Hið fyrirskipaða próf má halda og skírteini veita, hvort heldur beinlínis hjá hlutaðeigandi yfirvaldi eða undir umsjá þess í viðurkenndum skóla fyrir matsveina eða í annarri viðurkenndri stofnun.

5. gr.

Þriðja grein samþykktar þessarar skal öðlast gildi að loknum eigi lengri tíma en þrem árum frá því samþykktin öðlaðist gildi fyrir landsvæði það, sem skipið er skrásett í. Þó má í landslögum eða reglugerðum kveða svo á, að sjómenn, sem unnið hafa með fullnægjandi vitnisburði sem matsveinar í tvö ár, áður en greindum tíma lauk, geti fengið skírteini fyrir slíkum störfum, er jafngildi hæfnisskírteini.

6. gr.

Hlutaðeigandi yfirvald má ákveða, að viðurkennd verði hæfnisskírteini, útgefin í öðrum löndum.

7.—14. gr.

(Samhljóða 14.—21. gr. í samþykkt nr. 68.)

III. Samþykkt (nr. 70) varðandi félagslegt öryggi sjómanna.

1. gr.

1. Í samþykkt þessari skulu eftirtalin orð skýrð þannig:

- a. „sjómaður“ táknar hvern þann mann, sem vinnur um borð í eða er í þjónustu hafskipa, nema herskipa, sem skráð eru í löndum þeim, er samþykkt þessi nær til;
 - b. „skyldulið“ hefur þá merkingu, sem því orði er gefin í landslögum eða reglugerðum; og
 - c. „heimflutningur“ er flutningur sjómanns til hafnar þeirrar, er hann á kröfu til að verða aftur fluttur til samkvæmt landslögum eða reglugerðum.
2. Hvert aðildarríki um sig má í lögum sínum eða reglugerðum gera þær undanþágur, sem því þykja nauðsynlegar, varðandi:

- a. menn, sem vinna um borð í eða eru í þjónustu
 - (i) skipa hins opinbera, þegar þau eru ekki í kaupförum;
 - (ii) fiskibáta, sem stunda veiðar með ströndum fram;

- (iii) báta, sem minni eru en tuttugu og fimm rúmlestir;
 - (iv) frumstæðra timburskipa, svo sem „dhow“ eða „junk“; og
 - (v) skipa skráðra í Indlandi til strandferða og minni eru en 300 smálestir að stærð, þó eigi lengur en í fimm ár frá því að fullgilding Indlands á samþykkt þessari hefur verið skrásett.
- b. fjölskyldu útgerðarmanns skips;
 - c. hafnsögumenn, sem ekki tilheyra skipshöfn;
 - d. menn, sem starfa um borð eða í þjónustu skipsins, en ráðnir eru af öðrum vinnuveilanda en útgerðarmanni, nema loftskeytamenn, matsveina og frammi-stöðumenn;
 - e. menn, sem starfa í höfn, en eru yfirleitt ekki til sjós;
 - f. launaða starfsmenn hins opinbera, sem njóta að minnsta kosti eins góðra kjara og gert er ráð fyrir í samþykkt þessari;
 - g. menn, sem ekki hljóta laun fyrir störf sín eða fá aðeins málamyndakaup;
 - h. menn, sem eingöngu starfa fyrir eigin reikning.
3. Þegar hlunnindi þau, sem ráð er fyrir gert í samþykkt þessari, eru í té látin á annan hátt en í samræmi við landslög eða reglugerðir um skyldu útgerðarmanns varðandi sjúkdóma, slys eða fráfall sjómanna, má veita þær frekari undanþágur í landslögum, reglugerðum eða heildarsamningum, sem nauðsynlegar þykja, um réttindi til slíkra hlunninda og öll framlög, að því er tekur til:
- a. manna, sem eingöngu njóta ágóðahlutar;
 - b. manna, sem ráðnir eru á eða við fiskiskip og ekki hefur þegar verið leyft að undanþiggja samkvæmt 2. mgr. a. (ii) þessarar greinar, eða manna, sem ráðnir eru á eða við skip, sem stunda selveiðar;
 - c. manna, sem ráðnir eru á eða við hvalveiðaskip, fljótandi verksmiðjur, flutningaskip eða önnur skip til hvalveiða eða skyldra starfa, samkvæmt ákvæðum sérstaks heildarsamnings um hvalveiðar eða svipaðs samnings um launakjör, vinnutíma og skilmála, er hlutaðeigandi sjómannasamtök hafa gert;
 - d. manna, sem ráðnir eru á eða við skip, er ekki starfa að flutningi farms eða farþega í hagnaðarskygni; og
 - e. manna, sem ráðnir eru á eða við minni skip en 200 rúmlesta.

2. gr.

1. Sjómenn og skyldulið þeirra, sem heima eiga og eru í landi aðildarríkis, skulu njóta eftirfarandi hlunninda við vinnu á eða við skip, skrásett í því aðildarríki:

- a. Sjómenn skulu eiga rétt á sjúkrahjálpi eigi lakari en þeirri, sem iðnverkamenn njóta, að því er tekur til kjara, umfangs og tímalengdar. Njóti iðnverkamenn ekki slíkra hlunninda, skulu sjómenn eiga rétt á hæfilegri og nægilegri lækningshjálpi.
- b. Sjómenn skulu eiga rétt á fjárstyrkjum vegna óhæfni til vinnu (hvort sem hún stafar af atvinnuslysi eða ekki), atvinnuleysis eða elli, og skulu þeir að því er snertir greiðslunáta, upphæð og varanleika ekki lakari en þeir, er iðnverkamenn eiga rétt á. Eigi iðnverkamenn ekki rétt á slíkum fjárstyrkjum, skulu sjómenn eiga kröfur á slíkum hlunnindum í hlutfalli við þarfir þeirra og skylduliðs þeirra, að teknu tilliti til framfærslukostnaðar í landinu;
- c. skyldulið sjómanna skal eiga rétt á sjúkrahjálpi, er eigi sé óhagstæðari en skyldulið iðnverkamanna nýtur, að því er tekur til kjara, umfangs og varanleika.
- d. Við fráfall sjómanns skal skyldulið hans eiga rétt á fjárstyrk, eigi óhagstæðari að því er tekur til kjara, upphæðar og varanleika en þeirra, sem skyldulið iðnverkamanna á rétt til. Eigi skyldulið iðnverkamanna ekki rétt á fjárstyrk eftir fráfall verkamannsins, skal skyldulið sjómanns eiga rétt á slíkum styrk í hlutfalli við þarfir sínar, að teknu tilliti til framfærslukostnaðar í landinu.

2. Þar, sem sjúkrahjálpi eða fjárstyrkir til sjómanna eða skylduliðs þeirra eru látin í té samkvæmt sérstökum reglum, skal samræma þær reglur (aðrar en þær, sem leiðir af ábyrgð útgerðarmanna) á hæfilegan hátt við eða fella þær inn í þær reglur, sem gilda um iðnverkamenn og skyldulið þeirra, enda séu veitt tilsvarendi hlunnindi og eigi lakari að því er varðar kjör, umfang og varanleika.

3. gr.

1. Sjómaður, búsettur í skráningarlandi skips, sem skilinn er eftir í öðru landi vegna slysa í þjónustu skipsins eða veikinda, sem honum er ekki viljandi að kenna, skal eiga rétt á:

- sómasamlegri og nægilegri sjúkrahjálpi, þar til hann er heill orðinn eða hefur verið fluttur heim, hvort sem fyrr verður;
- fæði og húsnæði, unz hann getur fengið viðunandi vinnu eða er fluttur heim, hvort sem fyrr verður; og
- heimflutningi.

2. Slikur sjómaður skal einnig eiga rétt á styrk, er jafngildi fullu kaupum hans (að undanskildum uppbótum), þar til hann getur fengið viðunandi vinnu, hefur verið fluttur heim eða þar til liðinn er frestur sá, sem settur er í landslögum eða reglugerðum eða í heildarsamningum, hvert sem fyrst verður. Ekki má frestur þessi vera skemmri en 12 vikur. Líði fyrrgreindur frestur, áður en sjómaður getur fengið viðunandi vinnu eða hefur verið fluttur heim, skal hann eða skyldulið hans eiga rétt á öllum þeim hlunnindum samkvæmt lögboðinni skyldutryggingu eða verkamannatryggingu, sem átt hefði að veita, ef hann hefði verið staddur í skráningarlandinu. Sérhver þessara hlunninda, sem sjómanni eða skylduliði hans er veitt, áður en fyrrgreindur frestur er liðinn, má draga frá fyrrnefndum styrk.

4. gr.

Tryggja skal með samningum milli viðkomandi tryggingarkerfa, að maður haldi áunnum réttindum, þótt hann hætti að vera tryggður samkvæmt skyldufélagstryggingum sjómanna og verði tryggður samkvæmt tryggingakerfi fyrir landverkamenn eða öfugt.

5. gr.

Í landslögum og reglugerðum um ábyrgð útgerðarmanns vegna veikinda, slysa eða fráfalls sjómanns, skyldutrygginga gegn atvinnuslysum eða verkamannatrygginga, skyldutrygginga gegn veikindum og skyldutrygginga gegn atvinnuleysi skal tryggja jafnræði í meðferð sjómanna og skylduliðs þeirra, án tillits til þjóðernis eða kynþáttar.

6. gr.

1. Í landslögum og reglugerðum um ábyrgð útgerðarmanns vegna veikinda, slysa eða fráfalls sjómanns, skal tryggja jafnræði í meðferð sjómanna og skylduliðs þeirra, hvort sem þeir eru búsettir í skráningarlandi skips eða ekki.

2. Ef lög eða reglugerðir aðildarríkis varðandi ábyrgð útgerðarmanns veita sjómönnum búsettum erlendis ekki rétt til hlunninda þeirra, er getur í 1. mgr. 3. greinar, skal aðildarríki kveða á um þessi hlunnindi með öðrum lögum eða reglugerðum.

7. gr.

1. Í lögum og reglugerðum aðildarríkis varðandi sjúkrahjálpi og styrkveitingar út af atvinnuslysi, skal ekki leggja á þá sjómenn eða skyldulið þeirra, sem búa í einhverju öðru aðildarríki, er samþykkt þessi nær til, neina skilmála eða takmarkanir, sem ekki gilda jafnt um sjómenn þá og skyldulið þeirra, sem búsettir eru í fyrri aðildarríkinu.

2. Þó skal engin slík aðstoð og engin iðgjöld til greiðslu kostnaðar af slikum hlunnindum innt af hendi samkvæmt kerfi því, er ríki í landi fyrrnefnds aðildar-

rikis, ef þau eru innt af hendi vegna slíkra farmanna samkvæmt kerfi, er gildir í landi síðarnefnds aðildarríkis.

8. gr.

Til þess að auðvelda samfelldar tryggingar og til að komast hjá tvígreiðslu iðgjalda og tvöföldum hlunnindum, geta aðildarríki gert með sér samninga þess efnis, að þegar eða íbúar annars ríkis, er ráðnir eru á eða við skip skráð í hinu ríkinu, skuli hlíta váttryggingar- eða bótakerfi fyrra ríkisins og vera því útilokaðir frá tilsvarende kerfi hins síðara.

9. gr.

Ekkert atriði í samþykkt þessari skal hafa áhrif á nokkur lög, úrskurði, venjur eða samninga milli útgerðarmanna og sjómanna, er tryggi sjómönnum betri kjör en þau, sem ákveðin eru í samþykkt þessari.

10. gr.

1. Veita má 2. málsgrein 3. greinar þessarar samþykktar gildi a) með lögum eða reglugerðum, b) með heildarsamningum milli viðurkenndra félaga útgerðarmanna eða útgerðarmanna og sjómanna, enda nái þau til allra sjómanna, er nefnd málsgrein tekur til, eða c) sameiginlega með lögum eða reglugerðum og heildarsamningum milli viðurkenndra samtaka útgerðarmanna eða útgerðarmanna og viðurkenndra samtaka sjómanna, enda nái þau til allra sjómanna, er nefnd málsgrein tekur til. Sé ekki öðruvísi ákveðið í samþykkt þessari, skal hún ná til allra skráðra skipa þeirra aðildarríkja, sem fullgilt hafa hana, svo og til allra manna, er ráðnir eru á slík skip.

2. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, skal láta forstjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar í té upplýsingar um ráðstafanir þær, sem gerðar eru til að framfylgja henni, þar á meðal upplýsingar um alla heildarsamninga, þar sem einhver ákvæði hennar eru tekin upp og í gildi eru, þegar aðildarríkið fullgildir samþykktina.

3. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, er skuldbundið til að senda þrískipta sendinefnd til þátttöku í störfum hverrar þeirrar nefndar, er sett kann að vera á stofn til að rannsaka þær ráðstafanir, sem gerðar eru til að framfylgja þessari samþykkt og skipuð er fulltrúum ríkisstjórnna og fulltrúum félaga útgerðarmanna og sjómanna, svo og ráðgefandi fulltrúum frá Siglingamálanefnd Alþjóðavinnuáskrifstofunnar.

4. Forstjórinn mun leggja fyrir umrædda nefnd yfirlit yfir upplýsingar þær, sem hann hefur fengið samkvæmt 2. málsgrein hér að framan.

5. Nefnd þessi skal athuga, hvort heildarsamningar þeir, sem henni eru tilkynntir, veiti ákvæðum samþykktarinnar fullt gildi. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir samþykktina, skuldbindur sig til að taka tillit til allra athugasemda og tillagna, sem nefndin kann að gera varðandi framkvæmd samþykktarinnar, svo og til að vekja athygli samtaka vinnuveitenda og verkamanna, sem aðilar eru að hverjum þeim heildarsamningum, sem um getur í 1. málsgrein, á öllum athugasemdum og tillögum fyrrgreindrar nefndar um, að hve miklu leyti slíkir samningar gefa ákvæðum samþykktarinnar gildi.

11. gr.

(Samhljóða 14. gr. í samþykkt nr. 68.)

12. gr.

1. (Samhljóða 1. mgr. 15. gr. í samþykkt nr. 68.)

2. Samþykktin öðlast gildi sex mánuðum eftir að sjö þeirra ríkja, sem hér eru talin, hafa látið skrásetja fullgildingar sínar: Argentína, Ástralía, Belgía, Bandaríki Ameríku, Brazílía, Chile, Danmörk, Finnland, Frakkland, Gríkkland, Holland, Indland, Írland, Ítalía, Jugoslavía, Kanada, Kína, Noregur, Pólland, Portúgal, Samein-

aða konungsríki Stóra-Bretlands og N.-Írlands, Svíþjóð og Tyrkland, og skulu í hópí þeirra vera a. m. k. fjögur ríki, sem eigi hvert um sig að minnsta kosti milljón smálesta skipastól. Er þetta ákvæði sett hér til þess að auðvelda og flýta fyrir fullgildingu aðildarríkjanna á samþykkt þessari.

3. (Samhljóða 3. mgr. 15. gr. samþykktar nr. 68.)

13.—18. gr.

(Samhljóða 16.—21. gr. samþykktar nr. 68.)

IV. Álitsgerð (nr. 75) um samninga varðandi félagsöryggi farmanna.

Þingið mælir með því, að meðlimir stofnunarinnar beiti þeim reglum, sem hér fara á eftir, og gefi Alþjóðavinnunámálaskrifstofunni, að beiðni stjórnarnefndar, skýrslu um þær ráðstafanir, sem gerðar hafa verið í því skyni.

1. Aðildarríki ættu að gera með sér samninga í því skyni að tryggja það, að sjómenn eins ríkis, sem vinna á eða við skip annars ríkis, haldi annaðhvort áfram að njóta réttinda samkvæmt skyldutryggingum fyrir félagsöryggi eða bótatryggingum verkamanna innan sins eigin ríkis eða innan samsvarandi tryggingakerfis hins ríkisins.

2. Í slíkum samningum mætti til dæmis gera ráð fyrir, að aðildarríki kæmu fram sem umboðsmenn hvers annars að því er varðar að taka við kröfun, útvega nauðsynlegar sannanir og inna af höndum greiðslur eða þjónustu til aðstoðar sjómönnum eða skylduliði þeirra, sem rétt eiga á slíkri aðstoð samkvæmt tryggingalöggjöf eins aðildarríkis, en dvelja innan annars aðildarríkis. Einnig gætu slíkir samningar náð til yfirfærslna á greiðslum, framkvæmda á reglum samþykktar frá 1935 um eftirlaunarétt út- og innflytjenda eða þessara framkvæmda allra í sameiningu.

3. Þegar sjómenn, búsettir innan aðildarríkis, eru ráðnir á eða við skip skrásett í öðru aðildarríki, verða fyrir atvinnuslysi og eru ekki tryggðir annaðhvort með bótatryggingu verkamanna eða samkvæmt öðru kerfi, ætti síðarnefnda ríkið að gera ráðstafanir til að tryggja það, að þeir njóti fullkominnar tryggingar, annaðhvort með samningum við fyrrnefnda ríkið eða á annan hátt.

4. Þegar útgerðarmenn í aðildarríki gerast aðilar að heildarsamningum um hlunnindi til sjómanna, búsettra í því ríki, umfram þau hlunnindi, sem fyrirskipuð eru í landslögum eða reglugerðum, og ráða til sín sjómenn, búsetta í öðru aðildarríki, þá ættu slík aukahlunnindi einnig að koma slíkum erlendum sjómönnum til góða.

V. Álitsgerð (nr. 76) um sjúkrahjálpi handa skylduliði sjómanna.

Þingið mælir með því, að aðildarríki stofnunarinnar leitist við að sjá fyrir hæfilegri og nægilegri sjúkrahjálpi handa skylduliði sjómanna, meðan eigi er fyrir hendi sjúkratryggingarkerfi, sem nær til verkamanna yfirleitt og skylduliðs þeirra. Skulu aðildarríkin gefa Alþjóðavinnunámálaskrifstofunni, að beiðni stjórnarnefndar, skýrslu um þær ráðstafanir, sem í þessu skyni eru gerðar.

VI. Samþykkt (nr. 71) um eftirlaun sjómanna.

1. gr.

Í samþykkt þessari skal „sjómaður“ tákna hvern þann mann, sem vinnur um borð í eða er í þjónustu hafskipa, nema herskipa, sem skráð eru í löndum þeim, er samþykkt þessi nær til.

2. gr.

1. Sérhvert aðildarríki Alþjóðavinnunámálaskrifstofnunarinnar, sem samþykkt þessi nær til, skal í samræmi við landslög eða reglugerðir koma upp eða tryggja, að komið verði á fót kerfi til greiðslu eftirlauna til sjómanna, þegar þeir láta af sjóferðum.

2. Í kerfi þessu má gera ráð fyrir þeim undantekningum, sem aðildarríki telur nauðsynlegar, varðandi:

- a. menn, sem vinna um borð í eða eru í þjónustu
 - (i) skipa hins opinbera, þegar þau eru ekki í kaupförum;
 - (ii) skipa, sem ekki annast flutninga á farþegum eða farmi í hagnaðarskyni;
 - (iii) fiskiskipa;
 - (iv) selveiðiskipa;
 - (v) skipa, sem eru minni en 200 rúmlestir;
 - (vi) tímurskipa af frumstæðri gerð, svo sem „dhow“ og „junk“;
 - (vii) skipa skráðra í Indlandi til strandferða og minni eru en 300 smálestir að stærð, þó eigi lengur en fimm ár frá því að fullgilding Indlands á samþykkt þessari hefur verið skrásett;
- b. fjölskyldu útgerðarmanns;
- c. hafnsögumenn, sem ekki tilheyra skipshöfn;
- d. menn, sem starfa um borð eða í þjónustu skipsins, en ráðnir eru af öðrum vinnuveitanda en útgerðarmanni, nema loftskeytamenn og þjónustulið;
- e. menn, sem starfa í höfn, en eru yfirleitt ekki til sjós;
- f. launaða starfsmenn hins opinbera, sem njóta kjara, er jafngildi þeim, er samþykkt þessi gerir ráð fyrir;
- g. menn, sem ekki hljóta laun fyrir störf sín eða fá aðeins málamyndakaup eða eingöngu ágóðahluta;
- h. menn, sem eingöngu starfa fyrir eigin reikning;
- i. menn, sem ráðnir eru á eða við hvalveiðaskip, fljótandi verksmiðjur, flutningaskip eða önnur skip til hvalveiða eða skyldra starfa, samkvæmt ákvæðum sérstaks heildarsamnings um hvalveiðar eða svipaðs samnings um launakjör, vinnutíma og önnur vinnuskilyrði, er hlutaðeigandi sjómannasamtök gera;
- j. menn, sem eigi eru búsettir innan aðildarríkis;
- k. menn, sem ekki eru þegar aðildarríkis.

3. gr.

1. Kerfið skal fullnægja öðru hvoru eftirtalinna skilyrða:

- a. eftirlaun þau, sem veitt eru samkvæmt kerfinu:
 - (i) skulu greidd sjómönnum, sem lokið hafa fyrirskipuðum starfstíma til sjós, þegar þeir ná 55 eða 60 ára aldri, eftir því sem ráð er fyrir gert í kerfinu; og
 - (ii) skulu, ásamt hverjum öðrum eftirlaunum samkvæmt félagstryggingum, sem samtímis eiga að greiðast lífeyrisþega, ekki nema minni heildarupphæð en þeirri, er fæst með því að reikna fyrir hvert sjómennskuár $1\frac{1}{2}$ af hundraði launa þeirra, sem lögð voru til grundvallar iðgjaldagreiðslum fyrir hann það ár, ef í tryggingakerfinu er gert ráð fyrir eftirlaunagreiðslum frá 55 ára aldri, eða 2%, ef gert er ráð fyrir 60 ára aldri — eða —
 - b. kerfið geri ráð fyrir eftirlaunum, sem fjár sé aflað til, ásamt fé til annarra félagstryggðra ellilauna, sem jafnframt eiga að greiðast bótaþega, svo og önnur greiðslukræf hlunnindi til skylduliðs (svo sem greinir í landslögum og reglugerðum) látins bótaþega, með lágmarkstekjum frá öllum tekjulindum, er nemi eigi minna en 10% af heildarlaunum þeim, sem iðgjöld eru greidd eftir til tryggingakerfisins.
2. Sjómenn skulu sameiginlega eigi leggja fram meir en helming kostnaðar við eftirlaun þau, sem greiðast eiga samkvæmt kerfinu.

4. gr.

1. Í tryggingakerfinu skal gera hæfileg ákvæði um, að réttindi þau, sem menn afla sér samkvæmt því, skuli haldast, þótt þeir hætti að heyra undir það, eða um greiðslu til slíkra manna, er svari til iðgjalda, er greidd hafa verið vegna þeirra.

2. Í kerfinu skal leyfður áfrýjunarréttur á öllum deilumálum, sem rísa kunna út af því.

3. Í kerfinu má hafa ákvæði um missi réttinda, algeran eða tímabundinn, til eftirlauna, allra eða hluta þeirra, ef aðili hefur haft svik í frammí.

4. Útgerðarmenn og sjómenn, sem þátt taka í kostnaði við eftirlaunin, sem til greiðslu falla, skulu eiga rétt á að taka þátt í stjórn tryggingakerfisins fyrir milli-göngu fulltrúa sinna.

5. gr.

(Samhljóða 14. gr. í samþykkt nr. 68.)

6. gr.

1. (Samhljóða 1. mgr. 15. gr. í samþykkt nr. 68.)

2. Samþykktin öðlast gildi sex mánuðum eftir að fimm þeirra ríkja, sem hér eru talin, hafa látið skrásetja fullgildingar sínar: Argentína, Ástralía, Belgía, Bandaríki Ameríku, Brazílía, Chile, Danmörk, Finnland, Frakkland, Grikkland, Holland, Indland, Írland, Ítalía, Jugoslavía, Kanada, Kína, Noregur, Pólland, Portugal, Sameinaða konungsríki Stóra-Brelands og Norður-Írlands, Svíþjóð og Tyrkland, og skulu í hópi þeirra vera a. m. k. þrjú ríki, sem eigi hvert um sig að minnsta kosti milljón smálesta skipastól. Er þetta ákvæði sett hér til þess að auðvelda og flýta fyrir fullgildingu aðildarríkjanna á samþykkt þessari.

3. (Samhljóða 3. mgr. 15. gr. í samþykkt nr. 68.)

VII. Samþykkt (nr. 72) um orlof með launum fyrir farmenn.

1. gr.

1. Samþykkt þessi nær til allra vélknúinna hafskipa, sem stunda flutninga á mönnum eða munum í atvinnuskyni og skráð eru innan landsvæðis, er samþykkt þessi nær til, hvort sem þau eru í eigu hins opinbera eða einstaklinga.

2. Í landslögum eða reglugerðum skal það ákvarðað, hvaða skip beri að skoða sem hafskip.

3. Samþykkt þessi nær ekki til:

- tréskipa af frumstæðri gerð, svo sem „dhow“ og „junk“;
- skipa, sem stunda fiskveiðar eða störf nátengd þeim, selveiðar eða aðra hliðstæða atvinnu;
- skipa til siglinga í árósum.

4. Í landslögum og reglugerðum eða heildarsamningum má ákveða, að skip, minni en 200 brúttó rúmllestir, verði undanþegin ákvæðum samþykktar þessarar.

2. gr.

1. Samþykkt þessi nær til allra manna, sem stunda einhver störf um borð í skipi, nema:

- hafnsögumanna, sem ekki tilheyra skipshöfn;
- lækna, sem ekki tilheyra skipshöfn;
- hjúkrunarliðs, sem eingöngu fæst við hjúkrun, og spítalafólks, sem ekki tilheyrir skipshöfn;
- manna, sem eingöngu vinna fyrir eigin reikning eða taka laun sín aðeins í hluta af ágóða eða tekjum;
- manna, sem ekki fá laun fyrir störf sín eða fá aðeins málamyndalaun;
- manna, sem ráðnir eru til starfa um borð af öðrum vinnuveitanda en útgerðarmanni, nema loftskeytamanna eða starfsmanna loftskeytafélaga;
- hafnarverkamanna, sem ferðast með skipinu, en tilheyra ekki skipshöfn;
- manna, sem ráðnir eru á hvalveiðaskip, fljótandi verksmiðjur eða á annan hátt til hvalveiða eða skyldra starfa, samkvæmt ákvæðum sérstaks heildarsamnings

um hvalveiðar eða svipaðs samnings um launakjör, vinnutíma og skilmála, er sjómannasamtök hafa gert;

i. manna, sem vinna í höfn og eru ekki venjulega til sjós.

2. Hlutaðeigandi yfirvald má, að höfðu samráði við samtök útgerðarmanna og farmanna, sem hlut eiga að máli, undanþiggja skipstjóra, fyrstu stýrimenn og yfirvélstjóra samþykkt þessari, enda njóti þeir að landslögum eða reglugerðum eða samkvæmt heildarsamningum eigi lakari kjara hvað snertir árlegt orlof en þeirra, sem í samþykkt þessari greinir.

3. gr.

1. Allir þeir, sem samþykkt þessi nær til, skulu eftir tólf mánaða samfellt starf eiga rétt á árlegu orlofi með launum, og skal orlof þetta vera:

a. fyrir skipstjóra, yfirmenn og loftskeytamenn eigi skemmra en átján virkir dagar fyrir hvert starfsár;

b. fyrir aðra skipverja eigi skemmra en tólf virkir daga fyrir hvert starfsár.

2. Þegar maður, sem hefur unnið samfellt a. m. k. í sex mánuði, lætur af því starfi, skal hann eiga rétt á orlofi í einn og hálfan dag fyrir hvern mánuð, sem hann hefur unnið, sé um skipstjóra, yfirmenn eða loftskeytamenn að ræða, en einum degi virkum, sé um aðra skipsmenn að ræða.

3. Nú er manni vikið úr starfi að ósekju, áður en hann hefur unnið í sex mánuði samfellt, og skal hann þá, er hann lætur af því starfi, eiga kröfu á einum og hálfum virkum fridegi fyrir hvern mánuð, er hann hefur unnið, sé um skipstjóra, yfirmenn eða loftskeytamenn að ræða, en einum degi virkum, sé um aðra skipsmenn að ræða.

4. Við útreikning á því, hvenær réttur til orlofs hefst, skal:

a. telja störf utan samningsbundins starfstíma með samfelldum störfum;

b. ekki telja, að stutt hlé á starfi komi í veg fyrir, að starfstíminn fyrir og eftir hléið teljist samfelldur, enda stafi það ekki af breytni eða yfirsjón starfsmannsins og fari ekki fram úr sex vikum á hverjum tólf mánuðum;

c. ekki telja, að samfellt starf hafi slitnað, þótt skipt hafi verið um framkvæmdastjórn eða eigendur að skipi því eða skipum, sem viðkomandi hefur starfað við.

5. Ekki skal telja með orlofi með launum:

a. almenna og venjulega fridaga;

b. starfshlé vegna veikinda eða slysa.

6. Í landslögum eða reglugerðum eða heildarsamningum má kveða svo á, að árlegu orlofi samkvæmt samþykkt þessari megi skipta eða leggja megi eins árs orlof við orlof næsta árs.

7. Í landslögum, reglugerðum eða heildarsamningum má kveða svo á, að þegar alveg sérstaklega stendur á og nauðsynlegt er vegna starfsins, megi láta peningagreiðslu koma í stað árlegs orlofs samkvæmt samþykkt þessari, og skal hún þá eigi lægri en greiðsla sú, sem ráð er fyrir gert í 5. grein.

4. gr.

1. Þegar að því kemur að veita árlegt orlof, skal það veitt eftir gagnkvæmu samkomulagi við fyrstu hentugleika, eftir því sem störfín leyfa.

2. Engan má skylda til að taka árlegt orlof í höfn utan þess lands, er hann var ráðinn á skip, eða heimalands hans, nema hann sjálfur samþykki það. Að fullnægðum þessum skilyrðum skal veita orlofið í höfn, sem heimilt er samkvæmt landslögum eða reglugerðum eða heildarsamningi.

5. gr.

1. Allir, sem orlof taka samkvæmt 3. grein þessarar samþykktar, skulu fá venjuleg laun sín allan orlofstímann.

2. Með venjulegum launum, sem greiða ber samkvæmt fyrri málsgrein, skal telja hæfilega fæðispeninga, sem reikna skal á þann hátt, er ákveðið sé í landslögum eða reglugerðum eða ákveðinir í heildarsamningum.

6. gr.

Að undanteknum ákvæðum 7. liðs 3. greinar skulu allir samningar um afsal réttinda til orlofs með launum eða niðurfellingu þess réttar vera ógildir.

7. gr.

Maður, sem fer úr starfi eða er vikið úr starfi, áður en hann hefur tekið sér orlof það, sem hann á rétt til, skal hljóta laun þau, sem ráð er fyrir gert í 5. grein, fyrir hvern orlofsdag, er hann á inni.

8. gr.

Hvert það aðildarríki, sem fullgildir samþykkt þessa, skal sjá um, að ákvæðum hennar sé að fullu framfylgt.

9. gr.

Ekkert í samþykkt þessari skal hafa áhrif á nokkur lög, úrskurði, venjur eða samninga milli útgerðarmanna og farmanna, er tryggja betri kjör en ákveðin eru í samþykkt þessari.

10. gr.

1. Samþykkt þessari má veita gildi a) með lögum eða reglugerðum; b) með heildarsamningum milli útgerðarmanna og farmanna; eða c) með lögum eða reglugerðum og slíkum heildarsamningum í sameiningu. Ákvæði samþykktar þessarar skulu ná til allra skipa, sem skrásett eru innan aðildarríkis, er hefur fullgilt hana, og allra þeirra, er ráðnir eru á slík skip, nema öðruvísi sé kveðið á í henni sjálfri.

2. Ef einhverjum ákvæðum samþykktar þessarar hefur verið veitt gildi með heildarsamningi samkvæmt 1. málsgrein þessarar greinar, skal aðildarríki því, er sá samningur gildir innan, ekki bera skylda til að gera neinar ráðstafanir í sambandi við ákvæði 8. greinar, hvað sem ákvæðum hennar líður að því er tekur til þeirra atriða samþykktarinnar, sem upp í samninga hafa verið tekin.

3. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, skal láta forstjóra Alþjóðavinnunáslagsstofunnar í té upplýsingar um ráðstafanir þær, sem gerðar eru til að framfylgja henni, þar á meðal upplýsingar um alla heildarsamninga, þar sem ákvæði hennar eru tekin upp og í gildi eru, þegar aðildarríkið fullgildir samþykktina.

4. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, er skuldbundið til að senda þrískipta sendinefnd til þátttöku í störfum hverrar þeirrar nefndar, er sett kann að vera á stofn til að rannsaka þær ráðstafanir, sem gerðar eru til að framfylgja þessari samþykkt og skipuð er fulltrúum ríkisstjórna og fulltrúum félaga útgerðarmanna og farmanna, svo og ráðgefandi fulltrúum frá Siglingamálanefnd Alþjóðavinnunáslagsstofunnar.

5. Forstjórinn mun leggja fyrir umrædda nefnd yfirlit yfir upplýsingar þær, sem hann hefur fengið samkvæmt 3. málsgrein hér að framan.

6. Nefnd þessi skal athuga, hvort heildarsamningar þeir, sem henni eru tilkynntir, veili ákvæðum samþykktarinnar fullt gildi. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir samþykktina, skuldbindur sig til að taka tillit til allra athugasemda og tillagna, sem nefndin kann að gera varðandi framkvæmd samþykktarinnar, svo og til að vekja athygli samtaka vinnuveitenda og verkamanna, sem aðilar eru að heildarsamningum þeim, sem um getur í 1. málsgrein, á öllum athugasemdum og tillögum fyrrgreindrar nefndar um, að hvc miklu leyti slíkir samningar gefa ákvæðum samþykktarinnar gildi.

11. gr.

Að því er snertir 17. grein í Samþykkt um orlof með launum (fyrir sjómenn) 1936 skal þessi samþykkt skoðast sem endurskoðun á þeirra samþykkt.

12.—19. gr.

(Samhljóða 14.—21. gr. samþykktar nr. 68.)

VIII. Samþykkt (nr. 73) um læknisskoðun farmanna.

1. gr.

1. Samþykkt þessi nær til allra hafskipa, sem stunda flutninga á mönnum eða munum í atvinnuskyni og skráð eru innan landsvæða, sem samþykkt þessi nær til, hvort sem þau eru í eigu hins opinbera eða einstaklinga.

2. Í landslögum eða reglugerðum skal ákveða, hvaða skip beri að skoða sem hafskip.

3. Samþykkt þessi nær ekki til:

- a. skipa undir 200 brúttó rúmlesta stærð;
- b. tréskipa af frumstæðri gerð, svo sem „dhow“ og „junk“.
- c. fiskiskipa;
- d. skipa til siglinga í árósum.

2. gr.

Samþykkt þessi skal í engu skerða þær ráðstafanir, sem gera ber til að tryggja gott heilsufar manna þeirra, er hér á eftir eru taldir, og að þeir ekki stofni heilsu annarra á skipinu í hættu, og skal hún gilda fyrir alla, sem ráðnir eru til starfa á skipinu, að undanteknum:

- a. hafnsögumanni, sem ekki er meðlimur skipshafnar;
- b. mönnum, sem ráðnir eru til starfa um borð af öðrum vinnuveitanda en útgerðarmanni, nema loftskeytamenn eða starfsmenn loftskeytafélags;
- c. hafnarverkamönnum, sem ferðast með skipinu, en tilheyra ekki skipshöfn;
- d. mönnum, sem starfa í höfnum, en eru ekki venjulega til sjós.

3. gr.

1. Engan þeirra, sem samþykkt þessi nær til, má ráða til starfa á skipi, sem samþykktin tekur til, nema hann sýni vottorð, er sanni hæfni hans til verka þeirra, er hann á að vinna til sjós, undirritað af starfandi lækni, eða ef vottorðið er eingöngu sjónvottorð, af manni, sem af hlutaðeigandi yfirvaldi er löggiltur til að gefa slíkt vottorð út.

2. Þó má í tvö ár eftir að samþykkt þessi kemur til framkvæmda varðandi það ríki, sem hlut á að máli, ráða mann án slíks skilyrðis, ef hann færir sönnur á, að hann hafi verið starfandi á hafskipi, sem samþykkt þessi nær til, um talsverðan hluta næstliðinna tveggja ára.

4. gr.

1. Hlutaðeigandi yfirvald skal, að höfðu samráði við þau samtök útgerðarmanna og farmanna, sem hlut eiga að máli, fyrirskipa, á hvern hátt framkvæma skuli læknisskoðun þá, sem gera á, og hvaða atriði skuli tekin upp í læknisvottorð.

2. Við ákvarðanir um framkvæmd læknisskoðunarinnar skal taka hæfilegt tillit til aldurs þeirra manna, sem skoðaðir verða, og starfa, sem þeir eiga að vinna.

3. Einkum skal í læknisvottorði volta:

- a. að heyrn og sjón svo og litarsýn þeirra, sem á þilfari starfa, sé í lagi (nema um sérstaka starfsmenn sé að ræða, sem ekki er líklegt, að leysi störf sín lakar af höndum, þótt litarsýn þeirra sé ábótavant); og
- b. að farmaðurinn þjáist ekki af neinum sjúkdómi, sem versnað gæti af sjómenskustarfi eða geti orðið til að gera hann ófæran til sjómennsku eða stofna heilbrigði annarra manna á skipinu í voða.

5. gr.

1. Læknisvottorð skal eigi gilda lengur en tvö ár frá útgáfudegi.

2. Vottorð um litarsýn skal eigi gilda lengur en sex ár frá útgáfudegi.

3. Renni gildistími vottorðs út á meðan á sjóferð stendur, skal vottorðið þó gilda, þar til ferðinni lýkur.

6. gr.

1. Þegar sérstaklega stendur á, má hlutaðeigandi yfirvald leyfa, að maður sé ráðinn til einnar ferðar, enda þótt ákvæðum fyrirfarandi greina sé ekki fullnægt.

2. Þegar svo stendur á, skulu ráðningarkjör vera hin sömu og gilda mundu um farmenn í sama flokki, sem hafa læknisvottorð.

3. Ráðning samkvæmt þessari grein skal síðar meir ekki lätin gilda sem fyrri ráðning, samkvæmt ákvæðum 3. greinar.

7. gr.

Hlutaðeigandi yfirvald má ákveða, að í stað læknisvottorðs komi yfirlýsing í þar til ætluðu formi, um að hið tilskilda vottorð hafi verið gefið.

8. gr.

Gera skal ráðstafanir til þess, að maður, sem neitað hefur verið um vottorð að aflokinni rannsókn, geti sótt um rannsókn hjá yfirlækni eða yfirlæknum, er óháðir séu öllum útgerðarmönnum eða samtökum útgerðarmanna eða farmanna.

9. gr.

Öll skyldustörf hlutaðeigandi yfirvalds eða hluta þeirra samkvæmt samþykkt þessari má, að höfðu samráði við samtök útgerðarmanna og farmanna, fela stofnun eða yfirvaldi, sem hefur á hendi svipuð störf varðandi farmenn almennt.

10. gr.

(Samhljóða 14. gr. í samþykkt nr. 68.)

11. gr.

1. (Samhljóða 1. málsgr. 15. gr. í samþykkt nr. 68.)

2. Hún skal öðlast gildi sex mánuðum eftir að sjö þeirra ríkja, sem hér eru talin, hafa látið skrásetja fullgildingar sínar: Argentína, Ástralía, Belgía, Bandaríki Ameríku, Brazílía, Chile, Danmörk, Finnland, Frakkland, Grikkland, Holland, Indland, Írland, Ítalía, Jugoslavía, Kanada, Kína, Noregur, Pólland, Portugal, Sameinaða konungsríki Stóra Bretlands og Norður-Írlands, Svíþjóð og Tyrkland, og skulu í hópi þeirra vera a. m. k. fjögur ríki, sem eigi hvert um sig að minnsta kosti milljón smálesta skipastól. Er þetta ákvæði sett hér til þess að auðvelda og flýta fyrir fullgildingu aðildarríkjanna á samþykkt þessari.

3. (Samhljóða 3. mgr. 15. gr. í samþykkt nr. 68.)

12.—17. gr.

(Samhljóða 16.—21. gr. í samþykkt nr. 68.)

IX. Samþykkt (nr. 74) um hæfnisvottorð fullgildra háseta.

1. gr.

Engan má ráða sem fullgildan háseta á neitt skip, nema hann sé að landslögum eða reglugerðum dæmdur hæfur til að inna af hendi öll störf, sem krefjast má af skipverjum, sem starfa ofan þilja, öðrum en yfirmönnum, bátsmönnum eða sérstökum starfsmönnum, nema hann hafi hæfnisskírteini sem fullgildur háseti, útgefið í samræmi við eftirfarandi greinar.

2. gr.

1. Hlutaðeigandi yfirvald skal láta halda próf og láta gefa út hæfnisvottorð.

2. Engum má veita hæfnisvottorð nema:

a. hann hafi náð lágmarksaldri þeim, er hlutaðeigandi yfirvald ákveður;

- b. hann hafi unnið til sjós á þilfari um lágmarkstíma þaun, sem hlutaðeigandi yfirvald ákveður; og
 - c. hann hafi lokið kunnáttuprófi, sem hlutaðeigandi yfirvald fyrirskipar.
3. Hinn ákveðni lágmarksaldur skal eigi vera lægri en átján ár.
4. Hinn ákveðni lágmarksstarfstími til sjós skal eigi vera lægri en þrjátíu og sex mánuðir. Þó má hlutaðeigandi yfirvald:
- a. leyfa mönnum, sem ekki hafa starfað skemur en tuttugu og fjóra mánuði til sjós og lokið með góðum árangri námskeiði í viðurkenndum vinnuskóla, að telja slíkt nám eða hluta þess með sjómenskustörfum; og
 - b. leyfa mönnum, sem þjálfun hafa hlotið á viðurkenndum skólafaraskipum í átján mánuði, að fá hæfnisskírteini fullgildra háseta, hafi þeir lokið slíku námi með góðum vitnisburði.
5. Í hinu fyrirskipaða prófi skal afla raunhæfrar þekkingar á kunnáttu umsækjanda í sjómennsku og hæfni hans til að leysa tilhlýðilega af hendi öll störf, sem krefjast má af fullgildum háseta, þ. á m. að stjórna björgunarbáti. Skal prófinu svo háttáð, að sá, sem það stenz, geti fengið sérstakt skírteini björgunarbátsmanns, svo sem ráð er fyrir gert í 22. grein alþjóðasamþykktar um lífsöryggi á sjó, 1929, eða í tilsvareandi ákvæði síðari samþykktu um breytingar á þeirri samþykkt eða koma í hennar stað á hverjum tíma og gilda fyrir það land, sem hlut á að máli.

3. gr.

Veita má hæfnisskírteini öllum þeim, sem gegna öllum skyldum fullgilds háseta eða bátsmanns, þegar samþykkt þessi gengur í gildi, fyrir viðkomandi landsvæði, eða hafa gegnt þeim skyldum.

4. gr.

Hlutaðeigandi yfirvald getur gert ráðstafanir til, að viðurkennd verði hæfnisskírteini útgefin í öðrum löndum.

5.—12. gr.

(Samhljóða 14.—21. gr. í samþykkt nr. 68.)

X. Álitserð (nr. 77) um fyrirkomulag starfsþjálfunar sjómanna.

Þingið mælir með því, að sérhver siglingaþjóð, sem er aðili að Alþjóðavinnu-
málastofnuninni, taki til athugunar þau meginatriði og reglur, sem hér fara á eftir, í sambandi við fyrirkomulag sjómennskuþjálfunar, og gefi Alþjóðavinnu-
málastofnuninni, að beiðni stjórnarnefndar, skýrslur um þær ráðstafanir, sem í þessu skyni eru gerðar.

1. Enda þótt svo sé til ætlað, að störf hinna ýmsu opinberu og einkastofnana hvers lands, sem annast starfsþjálfun undir sjómennsku, hafi athafna- og fram-
taksfrelsi og geti lagað sig eftir breytilegum þörfum siglingamálanna og innanlands-
aðstæðum, þá er æskilegt, að störf þeirra verði samræmd og að þau geti þróast
innan allsherjarkerfis, sem örvað geti menn til farmennsku og hvatt þá til að gera
hana að ævistarfi.

2. Í slíku kerfi skyldi taka tillit til:

- a. atvinnuhagsmuna sjómanna og menningar- og siðgæðisþarfa þeirra;
- b. eftirspurnar útgerðarinnar eftir vinnuafli, einkum með tilliti til breyttrar tækni og vinnuskiptingar, svo og þeirra aðstæðna, er vænta má, að skapist á vinnu-
markaðnum;
- c. hagsmuna- og félagsmála þjóðarheildarinnar.

3. Gera skyldi ráðstafanir hvarvetna innan þjóðfélagsins til að samræma og
glæða störf þjálfunarstofnana, með kerfisbundinni samvinnu yfirvalda ríkis og
bæjar- eða sveitarfélaga, sem með þau mál fara, er greind eru í fyrri málsgrein,

og með samvinnu við þau samtök útgerðarmanna og farmanna, sem hlut eiga að máli.

4. (1) Þar sem til þjálfunarkerfis heyrir þjálfun ungra manna í stofnun í landi og/eða á skólaskipum, áður en þeir fara til sjós, skyldi slík þjálfun jafnt standa þeim til boða, sem ætla að verða fullgildir hásetar, og þeim, sem ætla að verða yfirmenn.

(2) Aldursmark og önnur inntökuskilyrði, svo og námsefni í stofnunum til þjálfunar undir sjómennsku, ættu að vera í samræmi við lok skólaaldurs og náms- efni í skólum landsins.

(3) Með námsefni slíkra stofnana ætli einnig, að svo miklu leyti sem fært þykir, að vera námsgreinar, sem almennt menntunargildi hafa, og ríka áherzlu skyldi leggja á heilbrigði og líkamsrækt nemenda.

5. (1) Gera ætti ráðstafanir til námskeiða fyrir menn, sem bæta vilja og rifja upp kunnáttu sína og þekkingu, læra vilja sérstök verk eða vilja búa sig undir hærra próf eða stöðu.

(2) Með slíkum námskeiðum ættu að vera bréfanámskeið, sérstaklega við hæfi þeirra, sem þegar eru farnir að starfa til sjós.

6. (1) Kerfisbundnar ráðstafanir ætli að gera til að tryggja það, að svo miklu leyti sem unnt er, að enginn sé vegna efnaskorts síns eða foreldra sinna útilok- aður frá að taka upp sjómennsku eða að vinna sig upp í þá æðstu stöðu í því fagi, er hann hefur hæfileika til.

(2) Örva skyldi í þessu skyni veitingu styrkja og námsfjár, lækkun náms- gjalda, veitingu námsleyfa með launum, aukið hagræði til að fá að láni eða kaupa bækur og tæki, svo og bréfanámskeið.

7. (1) Ráðstafanir skyldi og gera til að láta foreldrum, skólum, stofnunum til leiðbeininga um atvinnuval, vinnumiðlunarskrifstofum og öðrum aðilum, er hlut eiga að máli, svo og farmönnum, í té upplýsingar um það, með hvaða skil- málum hægt er að hljóta sjómenskupjálfun, hvaða möguleikar séu fyrir hendi og hverra hlunninda megi af þeim vænta, þ. á m. um útlit fyrir atvinnu, eftir því sem tímar liða.

(2) Einkum skyldi gefa út opinberar skrár um einkastofnanir, sem taldar eru fullnægja kröfum um góðan útbúnað, kennslu, þjálfun og stjórnsemi, svo og keppslugjöld þeirra.

8. Stuðla skyldi að auknum tækifærum til að halda áfram starfs- og almennu námi til sjós með:

- a. skipsbókasöfnunum og kvikmyndum, er hæði séu menntandi og skemmtilegar;
- b. bréfanámskeiðum;
- c. sérstökum dagskrárliðum í útvarpi.

XI. Samþykkt (nr. 75) um vistarverur skipverja um borð í skipum.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

1. Samþykkt þessi nær til allra vélknúinna hafskipa, hvort sem þau eru í eigu hins opinbera eða einstaklinga, sem annast flutning á farmi eða farþegum í atvinnu- skyni og skráð eru í löndum þeim, er samþykkt þessi nær til.

2. Í landslögum eða reglugerðum skal ákveðið, hvaða skip skuli teljast hafskip að því er samþykkt þessa snertir.

3. Samþykkt þessi nær ekki til:

- a. skipa undir 500 lestum;
- b. skipa, sem aðallega eru seglknúin en hafa hjálparvélar;

- c. skipa, er fást við fiskveiðar, hvalveiðar eða svipuð störf;
 - d. dráttarbáta.
4. Þó skal samþykktin, þegar fært er og sanngirni býður, látin gilda um:
- a. skip 200—500 lesta; og
 - b. vistarverur manna, sem gegna venjulegum sjómenskustörfum á skipum, er stunda hvalveiðar og annað slíkt.

2. gr.

Í samþykkt þessari merkir:

- a. „skip“ — þau skip, sem samþykktin tekur til;
- b. „lestir“ — brúttó rúmlestir (gross register tons);
- c. „farþegaskip“ — skip, sem hafa (i) gilt öryggisskirteini útgæfið í samræmi við ákvæði Alþjóðasamþykktar um lífsöryggi á sjó, eða (ii) farþegaskipsskirteini;
- d. „yfirmaður“ — skipstjórnarmann, annan en skipstjóra í merkingu landslaga eða reglugerða eftir almennu samkomulagi eða venju, ef slík lög eða reglugerðir eru ekki fyrir hendi;
- e. „skipsmaður“ — skipverja, sem ekki er yfirmaður;
- f. „bátismaður“ — skipsmann, sem hefur eftirlits- eða sérstök ábyrgðarstörf með höndum og talinn er bátismaður í landslögum eða reglugerðum, eða eftir almennu samkomulagi eða venju, ef slík lög eða reglugerðir eru ekki fyrir hendi;
- g. „vistarverur skipverja“ — það svefnrými, matarrými, hreinlætisrými og seturými, sem ætlað er skipshöfninni;
- h. „fyrirskipað“ — fyrirskipað að landslögum eða reglugerðum eða af hlutaðeigandi yfirvaldi;
- i. „viðurkennt“ — viðurkennt af hlutaðeigandi yfirvaldi;
- j. „endurskráð“ — skráð aftur, þegar saman fer breyting á skráningarlandi og eignaryfirráðum skips.

3. gr.

1. Öll aðildarríki, sem samþykkt þessi nær til, skuldbinda sig til að hafa í gildi lög eða reglugerðir, er tryggja framkvæmd ákvæða II., III. og IV. kafla samþykktar þessarar.

2. Í lögum og reglugerðum skal:

- a. skylda hlutaðeigandi yfirvald til að vekja athygli allra, sem hlut eiga að máli, á ákvæðum þeirra;
- b. greina þá aðila, sem skyldir eru að hlýða þeim;
- c. gera ráð fyrir viðurlögum við brotum á þeim;
- d. gera ráð fyrir skoðunarkerfi, sem hæfilegt þykir til að tryggja örugga framkvæmd;
- e. skylda hlutaðeigandi yfirvald til að hafa samráð við útgerðarmannasamtök og/eða útgerðarmenn og viðurkennd hona fide stéttarsamtök farmanna um efni reglugerða og til að hafa sem nánasta samvinnu við sömu aðila á framkvæmd þeirra.

II. KAFLI

Uppdrættir og eftirlit með vistarverum.

4. gr.

1. Áður en smíði skips er hafin, skal leggja uppdrátt þess, er sýni með fyrirskipuðum mælikvarða staðsetningu og fyrirkomulag vistarvera skipshafnar, fyrir hlutaðeigandi yfirvald til samþykktar.

2. Áður en hafin er smíði vistarvera skipshafnar og áður en breytt er vistarverum í eldra skipi eða þær endurbyggðar, skal leggja fyrir viðkomandi yfirvald til samþykktar nákvæmar teikningar af vistarverunum og upplýsingar um þær. Skal þar eftir fyrirskipuðum mælikvarða og í tilskildum atriðum sýnd stað-

setning hvers rýmis, niðurröðun húsgagna og útbúnaðar, fyrirkomulag loftræstingar, ljósa og hita, svo og hreinlætistækja. Þó má, ef sérstaklega stendur á eða bráðabirgðabreytingar eða endurbyggingar eru gerðar utan skráningarlands, telja nægilegt til uppfyllingar ákvæði þessu, að teikningarnar séu síðar lagðar fyrir hlutaðeigandi yfirvald til samþykktar.

5. gr.

Hlutaðeigandi yfirvald skal jafnan skoða skipið og fullvissa sig um, að vistarverur skipverja fullnægi kröfum laga og reglugerða:

- a. þegar skip er skráð eða endurskráð;
- b. þegar vistarverum skipverja hefur verið verulega breytt eða þær endurbyggðar; eða
- c. þegar viðurkennt hona fide stéttarfélag sjómanna, sem allir eða nokkrir af skipshöfn eru meðlimir í, eða fyrirskipuð tala eða hluti skipverja hefur kvartað til hlutaðeigandi yfirvalds á fornlegan hátt og svo tímanlega, að ekki valdi töfum á brottför skips, um að vistarverurnar séu eigi í samræmi við samþykkt þessa.

III. KAFLI

Ákvæði um vistarverur skipshafna.

6. gr.

1. Bygging vistarvera, staðsetning og afstaða þeirra hvernar til annarrar skal þannig fyrir komið, að þær séu aðgengilegar og tryggt sé hæfilegt öryggi, vernd gegn veðri og sjó, einangrun fyrir hita eða kulda, óhæfilegum hávaða og útgufun frá öðrum hlutum skipsins.

2. Engin bein opin leið skal vera frá svefnrými til farmrýmis eða vélarúms, eldhúss, ljósa- eða málningarklefa, vélar-, þilfars- eða annarra geymsluklefa, þurrklefa, hreinlætisklefa eða salerna. Þau skilrúm, sem aðskilja slík rými frá svefnrými, svo og ytri skilrúm, skulu vandlega byggð úr stáli eða öðru viðurkenndu efni og vera vatns- og lofþétt.

3. Ytri skilrúm svefnrýmis og matsala skulu vandlega einangruð. Allar vélarleiðslur og skilrúm, er vita að eldhúsi og öðrum stöðum, þar sem hiti er framleiddur, skulu vandlega einangruð, sé nokkur hætta á, að hitinn leiðist til nærliggjandi vistarvera eða ganga. Gætt skal þess að varna ofhitun frá gufu- og/eða heitsvatnsleiðslum.

4. Innri skilrúm skulu vera úr viðurkenndu efni, sem ekki er líklegt, að meindýr setjist að í.

5. Svefnrými, matsalir, hvildarsalir og gangar í vistarverum skipshafnar skulu vandlega einangruð gegn sagga eða ofhitun.

6. Aðalgufurör og útblástursrör fyrir vindur og þess háttar tæki mega ekki liggja um vistarverur skipshafnar og eigi heldur, ef hægt er af tæknilegum ástæðum, um göng, er liggja að vistarverunum. Þar sem þau liggja um slík göng, skulu þau vandlega einangruð og byggt utan um þau.

7. Innri klæðning eða veggplötur skulu vera úr efni með yfirborði, sem auðvelt er að halda hreinu. Plægð borð og annað, sem líklegt er að meindýr setjist í, skal ekki nota.

8. Hlutaðeigandi yfirvald skal ákveða, að hve miklu leyti gera skal ráðstafanir við byggingu vistarveranna til að koma í veg fyrir eða varna útbreiðslu elds.

9. Veggfletir og loft í svefnrými og dvalarrými skulu vera þannig, að auðvelt sé að halda þeim hreinum. Ef málað er, skal það gert í björtum litum, og veggkalk má ekki nota.

10. Veggfleti skal endurnýja eða gera við eftir þörfum.

11. Gólf í öllum vistarverum skulu vera úr viðurkenndu efni af viðurkenndri gerð. Skulu þau gufupétt og auðvelt að halda þeim hreinum.

12. Þar sem gólf og veggir mætast, skal vera ihvolft til að forðast sprungur.
13. Gera skal ráð fyrir hæfilegu afrennsli fyrir vatn.

7. gr.

1. Svefnrými og matsalir skulu nægilega loftræst.
2. Loftræstingarkerfið skal vera þannig, að hægt sé að tempru loftræstingu svo vel, að loftið haldist jafngott og á nægilegri hreyfingu, hvað sem veðri eða loftslagi líður.
3. Hafa skal sjálfvirka loftræstingu í skipum, sem að jafnaði sigla um hitabeltið og Þersaflóa.
4. Skip, sem eru í siglingum utan hitabeltisins, skulu annaðhvort búin sjálfvirkri loftræstingu eða rafsnældum. Þó má hlutaðeigandi yfirvald veita undanþágu frá þessu ákvæði að því er snertir skip, sem yfirleitt sigla á hinum köldu höfum suður- eða norðurhvels jarðar.
5. Afl til að knýja loftræstingu samkvæmt 3. og 4. málsgrein skal jafnan vera fyrir hendi, ef mögulegt er, meðan skipverjar búa eða starfa um borð og ástæður krefja.

8. gr.

1. Leggja skal hæfilegt hitakerfi í vistarverur skipverja, nema skipið eigi eingöngu að sigla í hitabeltinu eða Þersaflóa.
2. Hitakerfið skal jafnan starfrækt, eftir því sem hægt er, meðan skipverjar búa eða starfa um borð og ástæða er til.
3. Þar sem hitakerfis er þörf, skal hitað upp með gufu, heitu vatni, heitu lofti eða rafmagni.
4. Þar sem hitað er með ofni, skal gera ráðstafanir til að tryggja, að hann sé hæfilega stór, sé vel upp settur og einangraður og að hann spilli ekki andrúmslofti.
5. Með hitakerfinu skal vera hægt að halda hitanum í vistarverum skipverja hæfilegum í því veðri og loftslagi, sem vænta má með tilliti til starfrækslu skipsins. Skal hlutaðeigandi yfirvald segja fyrir um lágmarkskröfur.
6. Miðstöðvarofnum og öðrum hitatekjum skal þannig komið fyrir, að eigi sé hætta á eldsvoða eða óþægindum fyrir skipverja. Skal hlifa þeim með skermi, ef þörf krefur.

9. gr.

1. Svefnrými og matsalir skulu nægilega lýst með dagsljósi, nema annað sé sérstaklega leyft, hvað snertir farþegaskip, og búin hæfilegum ljósaúnaði.
2. Lýsa skal vandlega allar vistarverur skipverja. Lágmarkskrafa til dagsljóss í dvalarrými skal vera sú, að maður með eðlilega sjón geti á björtum degi lesið venjulegt dagblað hvar sem er í rými því, sem ætlað er til að hreyfa sig í. Sé ekki hægt að veita inn nægilegu dagsljósi, skal haft ofangreint lágmark af öðru ljósi.
3. Á öllum skipum skal hafa rafljós í vistarverum skipverja. Ef ekki eru tvennir sjálfstæðir aflvakar til ljósa, skal varalýsing lögð til með sérstaklega gerðum lömpum eða ljósaútbúnaði til afnota, ef á bjátar.
4. Lampalýsingu skal þannig fyrir komið, að hún komi öllum, sem nota vistarverurnar, að sem beztu gagni.
5. Í svefnklefum skal koma fyrir rafmagnsleslampa við höfðagafi hvernar rekkju.

10. gr.

1. Svefnklefar skulu vera ofan hleðslulínu, miðskips eða aftur á.
2. Í sérstökum tilvikum má hlutaðeigandi yfirvald leyfa svefnklefa frammi í skipi, ef af stærð þess, gerð eða ætluðum afnotum leiðir, að annar staður er óskynsamlegur eða óhentugur. Þó mega þeir aldrei vera framan við árekstrarskilrúm.

3. Á farþegaskipum má hlutaðeigandi yfirvald leyfa, að svefnklefar séu neðan við hleðslumörk, ef fullnægjandi ráðstafanir eru gerðar til lýsingar og loftræstingar, en þó mega þeir aldrei vera beint undir göngum, sem nota þarf.

4. Í svefnrými skipverja skal ætla hverjum manni gólfhlöt, eigi minni en:

- a. 1.85 fermetra (20 ferfet) á skipum innan við 800 lestir;
- b. 2.35 fermetra (25 ferfet) í skipum yfir 800 en innan við 3000 lestir;
- c. 2.78 fermetra (30 ferfet) í skipum 3000 lestir eða stærri.

Þó má í farþegaskipum, þar sem fleiri en fjórir hásetar hvila saman í klefa, eigi ætla minna en 2.22 fermetra (24 ferfet) fyrir hvern.

5. Nú eru á skip ráðnir hópar skipsmanna, en af því leiðir, að ráða verður talsvert fleiri skipsmenn en annars mundu ráðnir, og má þá hlutaðeigandi yfirvald lækka kröfu til gólfrymis í svefnklefum hvað snertir slíka hópa, að því tilskildu:

- a. að all svefnrými úthlutað slíkum hópi eða hópum sé eigi minna en það, sem úthlutað hefði verið, ef tala starfsmanna hefði ekki aukizt, og
- b. að lágmarksgólfhlötur fyrir hvern mann í svefnrými sé eigi lægra en:
 - (i) 1.67 fermetrar (18 ferfet) í skipum innan við 3000 lestir;
 - (ii) 1.85 fermetrar (20 ferfet) í skipum 3000 lestir og þar yfir.

6. Með flatarmáli gólfs skal telja pláss, sem fer undir rekkjur, skápa, dragkistur og sæli. Smávægilegt og óreglulegt aukapláss, sem hvorki eykur raunverulega á svigrúm né hægt er að nota fyrir húsgögn, skal ekki teljast með.

7. Lofthæð í svefnklefum skipshafnar skal eigi vera minni en 190 sentimetrar (6 fet 3 þuml.).

8. Svefnklefar skulu vera svo margir, að hægt sé að hafa sérklefa einn eða fleiri fyrir hverja starfsgrein, en þó má hlutaðeigandi yfirvald slaka á þessu ákvæði, að því er varðar lítil skip.

9. Fjöldi skipverja í káetu skal eigi fara fram úr því, sem hér segir:

- a. yfirmenn yfir starfsdeild, yfirmenn á stjórnþalli og í vélarrúmi, yfirmenn vakta, yfirloftskeytamenn: einn í klefa;
- b. aðrir yfirmenn: einn í klefa að svo miklu leyti sem hægt er, en aldrei fleiri en tveir;
- c. bátsmenn: einn eða tveir í klefa, aldrei fleiri en tveir;
- d. aðrir skipsmenn: tveir eða þrír í klefa, eftir því sem hægt er, en aldrei fleiri en fjórir.

10. Á farþegaskipum má leyfa, að allt að tíu menn, er gegna matreiðslu eða framreiðslu matar, verði saman í svefnal.

11. Letra skal læsilega og óafmáanlega á stað, þar sem greinilega sést til í svefnklefanum, hversu margir menn megi vera saman í honum.

12. Hver skipverji skal hafa rekkju út af fyrir sig.

13. Eigi má koma rekkjum þannig fyrir hlið við hlið, að ekki verði komizt í eina án þess að fara yfir aðra.

14. Ekki skulu meira en tvær rekkjur vera hver yfir annarri og meðfram skipshlið ekki nema ein röð.

15. Neðri rekkjan má eigi vera minna en 30 cm (12 þuml.) ofan við gólf, en hin efri vera sem næst miðja vegu milli neðri brúnar loftbita og rekkjubotns neðri rekkju.

16. Lágmarksinnannmál rekkju skal vera 190 × 68 cm (6'3" × 2'3").

17. Rúmstæði og brikur, ef nokkrar eru, skulu vera úr viðurkenndu efni, hörðu og sléttu, sem ekki er líklegt að skenmist eða safni í sig óþrifum.

18. Séu pípur notaðar í rúmstæði, skulu þær vera vel þéttar og heilar, svo óþrif komist ekki inn í þær.

19. Í hverri rekkju skal vera fjaðrabotn eða fjaðradýna með dýnu úr viðurkenndu efni. Í dýnur skal ekki nota hálm eða annað efni, sem líklegt þykir, að óþrif setjist í.

20. Þegar ein rekkja er yfir annarri, skal hafa rykþéttan botn undir fjaðrabotni efri rekkjunnar, úr tré, striga eða öðru hentugu efni.

21. Svefnklefum skal þannig fyrir komið og þeir þannig útbúnir, að tryggð séu þægindi íbúanna og auðvelt að viðhafa hrcinlæti.

22. Meðal húsgagna skal vera klæðaskápur fyrir hvern mann, eigi lægri en 152 cm og a. m. k. 19.30 ferdesimetrar að þvermáli, ásamt hillu og hespu fyrir lás. Lásinn leggur hver skipverji sér til.

23. Í hverjum svefnklefa skal vera borð eða skrifborð, veggfast, lagt upp að vegg eða rennt fram, ásamt þægilegum sætum eftir þörfum.

24. Húsgögn skulu vera úr sléttu, hörðu efni, sem ekki vindur sig eða eyðist.

25. Skúffa hvers manns eða tilsvarendi geymslupláss skal eigi vera minna en 0.056 rúmmetri (2 rúmfet).

26. Í svefnklefa skulu vera tjöld fyrir kýraugum.

27. Í svefnklefum skal vera spegill, litlir skápar fyrir hrcinlætistæki, bókahilla og nægilega margir fatasnagar.

28. Að svo miklu leyti sem hægt er, skal raða skipshöfn þannig í klefa, að vaktir séu aðskildar, svo að dagmenn séu ekki í sama klefa og menn, sem skipta vöktum.

11. gr.

1. Séð skal fyrir nægilegum matsölum í öllum skipum.

2. Í skipum innan við 1000 lestir skal hafa sérstaka matsali fyrir:

- a. skipstjóra og yfirmenn;
- b. bátsmenn og aðra skipsmenn.

3. Í skipum yfir 1000 lestir skal hafa sérstaka matsali fyrir:

- a. skipstjóra og yfirmenn;
- b. bátsmenn og aðra skipsmenn;
- c. aðstoðarvélstjóra og aðra vélamenn.

Þó má:

(i) ráðstafa öðrum salnum, sem ætlaður er bátsmönnum, aðstoðarvélstjórum og öðrum skipsmönnum og vélamönnum, til bátsmanna og aðstoðarvélstjóra, en hinum til annarra skipsmanna og vélamanna;

(ii) hafa sameiginlegan matsal fyrir bátsmenn, aðstoðarvélstjóra og skipverja á þilfari og í vélarrúmi, ef útgerðarmannasamtök og/eða útgerðarmenn og viðurkennd **bona fide** stéttarsamtök farmanna óska heldur.

4. Hæfilegan matsal skal ætla matsveinum og þjónustufólki, annaðhvort með því að fá þeim sérsal eða veita þeim afnot matsals, sem öðrum er ætlaður. Sé skipið 5000 rúmllestir eða þar yfir, með meir en 5 matsveina og þjóna, skal til athugunar haft að fá þeim sérstakan matsal.

5. Hver matsalur skal vera nægilega stór og vel útbúinn fyrir þann fjölda manna, sem ætla má að noti hann í einu.

6. Matsalir skulu búnir nægilegum borðum og sætum fyrir þann fjölda manna, sem ætla má að noti þá í einu.

7. Hlutaðeigandi yfirvald má veita þær undanþágur frá framanskráðum reglum um matsali, sem nauðsynlegar kunna að vera vegna sérstakra ástæðna um borð í farþegaskipum.

8. Matsalir skulu vera aðskildir frá svefnklefum og eins nálægt eldhúsi og hægt er.

9. Þar sem ekki er hægt að hafa búr, er innangengt sé í úr matsalnum, skal sjá fyrir góðum skápum fyrir borðbúnað og útbúnaði til uppþvotta.

10. Borðfletir og setur á sætum skulu vera úr efni, sem þolir raka, er sprungulaust og auðvelt að hreinsa.

12. gr.

1. Á öllum skipum skulu skipverjar hafa aðgang að einu eða fleirum opnuni þilfarsplássum til afnota utan vinnustunda. Skulu slík pláss vera hæfilega stór, miðað við stærð skipsins og fjölda skipverja.

2. Hvíldar- og hressingarsalir, þægilega staðsettir, skulu vera til afnota fyrir yfirmenn og skipsmenn. Þar sem slíkir salir eru hinir sömu og matsalir, skal þeim síðarnefndu þannig fyrir komið og búinir húsgögnum og öðrum útbúnaði, að þeir séu hentugir til hvíldar og hressingar.

13. gr.

1. Á öllum skipum skulu vera nægilega margir hreinlætisklefar með þvottaskálum og baðkeri og/eða steypibaði.

2. Ekki skulu vera færri vatnssalerni en hér segir:

- a. þrjú á skipum innan við 800 lestir;
- b. fjögur á skipum 800 lesta eða stærri, en innan við 3000 lestir;
- c. sex á 3000 lesta skipum og stærri;
- d. á skipum þar sem loftskeytamenn eru aðskildir frá öðrum, skal hafa hreinlætistæki nálægt eða áfast við loftskeytastöðina.

3. Í landslögum eða reglugerðum skal kveða á um skiptingu vatnssalerna á hinar ýmsu starfsgreinir samkvæmt ákvæðum 4. málsgreinar þessarar greinar.

4. Hreinlætistæki fyrir alla skipverja, sem ekki hafa klefa með sértækjum, skulu skiptast á hverja starfsgrein svo sem hér segir:

- a. eitt baðker og/eða steypibað fyrir hverja átta menn eða færri;
- b. eitt vatnssalerni fyrir hverja átta menn eða færri;
- c. ein þvottaskál fyrir hverja sex menn eða færri.

Þari tala manna í ákveðnum flokki fram úr heilu margfeldi nefndrar tölu, svo að einungis nemi minna en helmingi hennar, skal því broti sleppt við útreikninga samkvæmt þessari grein.

5. Séu fleiri en 100 skipverjar á farþegaskipi, er yfirleitt fer ekki lengri ferðir en fjögurra klukkustunda, getur hlutaðeigandi yfirvald tekið til athugunar sérstakar ráðstafanir eða slegið af kröfunum um fjölda hreinlætistækja.

6. Í hreinlætisklefum skal vera kalt ferskvatn og heitt ferskvatn eða tæki til að hila það. Hlutaðeigandi yfirvald getur, að höfðu samráði við útgerðarmannasamtök og/eða útgerðarmenn og viðurkennd bona fide stéltarsamtök farmanna, ákveðið hámark þess ferskvatns, sem krefjast má, að útgerðin láti hverjum skipverja í té á dag.

7. Þvottaskálar og baðker skulu vera hæfilega stór og úr viðurkenndu efni með sléttu yfirborði, sem ekki springur, flagnar eða eyðist.

8. Öll vatnssalerni skulu loftræst út í ferskt loft, án sambands við loftræstingu annarra vistarvera.

9. Öll vatnssalerni skulu vera af viðurkenndri gerð og búin nægilegu skolvatni, sem jafnan sé fyrir hendi og hægt að skola hvert um sig.

10. Skolpípur og úrgangspípur skulu vera hæfilega víðar og lagðar þannig, að sem minnst hætta sé á lokun og auðvelt sé að skola út.

11. Hreinlætisklefar, sem ætlaðir eru fleiri en einum manni, skulu fullnægja þessum skilyrðum:

- a. gólf séu úr viðurkenndu sterku efni, sem auðvelt er að halda hreinu, rakapétt með góðu afrennsli;
- b. skilrúm séu úr stáli eða öðru viðurkenndu efni og séu vatnspétt a. m. k. upp í níu þumlunga hæð yfir þilfar;
- c. klefinn sé nægilega bjartur, hlýr og loftræstur;
- d. vatnssalerni skulu liggja vel við svefnskálum og þvottaklefum, en aðskilin frá þeim og ekki í beinu sambandi við svefnklefa eða gangs á milli svefnklefa og vatnssalernis, sem ekki liggur annað; þó gildir þetta ákvæði ekki þegar vatns-

salerni er í klefa á milli tveggja svefnskála, sem ekki eru ætlaðir nema fjórum mönnum alls;

e. þar sem fleiri en eitt vatnssalerni eru í sama klefa, skal hafa hæfilega milligerð á milli þeirra.

12. Á öllum skipum skulu vera tæki til að þvo og þurrka fót, og miðist þau við fjölda skipverja og venjulegt úthald í hverri ferð.

13. Meðal tækja til að þvo fatnað skulu vera hæfilegir vaskar, sem koma má fyrir í þvottaklefum, ef sérstöku þvottahúsi er ekki hægt að koma við. Skal þar vera nægilegt ferskvatn, kalt og heitt eða tæki til að hita það.

14. Tækjum til að þurrka fatnað skal fyrir komið í klefum, er séu aðskildir frá svefnskálum og matsölum, séu vel upphitaðir og loftræstir, með snúrum eða öðrum útbúnaði til að hengja fatnaðinn upp.

14. gr.

1. Á öllum skipum, þar sem skipverjar eru fimmtán eða fleiri og venjuleg ferð tekur meir en þrjú sólarhringa, skal hafa sérstaka sjúkraklefa. Má hlutaðeigandi yfirvald veita undanþágu frá þessu varðandi strandferðaskip.

2. Sjúkraklefinn skal vera vel staðsettur, svo að auðvelt sé að komast að honum og að vel fari um þá, sem þar liggja, og að þeir geti fengið hæfilega aðhlyningu, hvernig sem viðrur.

3. Fyrirkomulag dyra, rekkna, ljósa, loftræstingar og rennandi vatns skal svo hagað, að vel fari um þá, sem í sjúkraklefanum liggja, og að auðvelt sé að hjúkra þeim.

4. Hlutaðeigandi yfirvald ákvæður, hve margar sjúkrarekkjur hafa skuli.

5. Þeir, sem í sjúkraklefa liggja, skulu hafa aðgang að sérstöku vatnssalerni, annaðhvort áföstu við klefann eða mjög nálægt honum.

6. Eigi skal nota sjúkraklefa til annars en hjúkrunar sjúkum.

7. Á öllum skipum, sem ekki hafa lækni um borð, skal vera lyfjakista með auðskildum leiðbeiningum.

15. gr.

1. Hafa skal nægilegt og vel loftræst pláss til að hengja sjóklæði í utan við svefnklefa, en aðgengilegt frá þeim.

2. Á skipum yfir 3000 lestir skal hafa einn klefa handa hásetum og annan handa vélamönnum fyrir skrifstofu.

3. Á skipum, sem sigla reglubundnar ferðir til hafna, þar sem mikil plága er að moskitoflugum, skal gera ráðstafanir til að verja vistarverur skipverja gegn bitvargi með því að setja hlífar á kýraugu, loftventla og dyr út á opið þilfar.

4. Öll skip, sem að jafnaði sigla um hitabeltið eða Persaflóa, skulu búin sóltjöldum yfir opnu þilfari ofan vistarvera og yfir dekkplássi, sem skipverjum er ætlað til hvíldar.

16. gr.

1. Þegar um er að ræða skip þau, sem nefnd eru í 5. málsgrein 10. greinar, getur hlutaðeigandi yfirvald slakað á ákvæðum fyrirfarandi greina að því er snertir þá skipverja, er þar greinir, að svo miklu leyti sem nauðsynlegt er að taka tillit til þjóðernissíða þeirra og venja, og má þá gera sérráðstafanir varðandi fjölda manna í svefnskálum og varðandi matsali og hreinlætistæki.

2. Þegar slakað er á nefndum ákvæðum, skal hlutaðeigandi yfirvald bundið ákvæðum 1. og 2. málsgreinar 10. greinar og við ákvæðin um lágmarkssvefnrými fyrir slíka hópa háseta í 5. málsgrein 10. greinar.

3. Á skipum, þar sem í einhverri deild skipshafnarinnar eru menn með mjög ólíka þjóðsiði og venjur, skal sjá fyrir aðskildum og hæfilegum svefn- og dvalarýmum eftir því, sem nauðsynlegt er til að uppfylla þarfir hinna mismunandi flokka.

4. Á skipum þeim, sem um getur í 5. málsgrein 10. greinar, skal útbúnaði fyrir sjúkrahjálp, fæði, böð og hreinlæti þannig fyrir komið og við haldið, að hann sé

að umfangi og raunhæfri nytsemi jafngóður eða sambærilegur við það, sem tíðkast á öllum öðrum skipum svipaðrar gerðar, sem skrásett eru innan sama skráningarlands.

5. Þegar hlutaðeigandi yfirvald semur sérreglur samkvæmt þessari grein, skal haft samráð við viðurkennd **bone fide** stéttarsamtök farmanna og útgerðarmannasamtök og/eða útgerðarmenn, sem ráða viðkomandi sjómenn.

17. gr.

1. Vistarverum skal haldið hreinum og í góðu ástandi. Eigi má hafa þar vörur eða muni, sem íbúar eiga ekki.

2. Skipstjóri eða sá yfirmaður, sem hann skipar til þess, skal ásamt einum eða fleiri skipverjum skoða allar vistarverur a. m. k. einu sinni í viku.

Bóka skal niðurstöður hverrar skoðunar.

IV. KAFLI

Hversu beita skal samþykktinni um skip, sem nú eru við lýði.

18. gr.

1. Samþykkt þessi nær til skipa, sem kjölur er lagður að, eftir að hún öðlast gildi fyrir skráningarlandið, ef ekki leiðir annað af ákvæðum 2. og 3. málsgreinar þessarar greinar.

2. Nú er skip fullbyggt, þegar samþykktin öðlast gildi í skráningarlandi þess, en fullnægir ekki lágmarksákvæðum III. kafla þessarar samþykktar, og má þá hlutaðeigandi yfirvald, að höfðu samráði við útgerðarmannasamtök og/eða útgerðarmenn og **bone fide** stéttarsamtök farmanna, krefjast þeirra breytinga til samræmingar ákvæðum samþykktarinnar, sem taldar eru framkvæmanlegar með tilliti til þeirra raunhæfu erfiðleika, sem á því eru, og skulu þær gerðar, þegar:

a. skipið er endurskráð;

b. meiri háttar breyting á byggingu eða gagngerðar viðgerðir fara fram eftir áætlun, en ekki út af slysi eða neyðarástandi.

3. Nú er verið að byggja skip og/eða breyta því, þegar samþykkt þessi öðlast gildi í skráningarlandinu, og má þá hlutaðeigandi yfirvald, að höfðu samráði við útgerðarmannasamtök og/eða útgerðarmenn og **bone fide** stéttarsamtök farmanna, krefjast þeirra breytinga á skipinu til samræmingar ákvæðum samþykktarinnar, sem það telur framkvæmanlegar með tilliti til þeirra raunhæfu erfiðleika, sem það hefur í för með sér. Ber að skoða slíkar breytingar svo sem þær fullnægi endanlega ákvæðum þessarar samþykktar, nema og þangað til skipið er endurskráð.

V. KAFLI

Lokaákvæði.

19. gr.

Ekkert atriði í samþykkt þessari skal hafa áhrif á nokkur lög, úrskurði, venjur eða samninga milli útgerðarmanna og farmanna, er tryggi betri kjör en þau, sem hér er gert ráð fyrir.

20. gr.

(Samhljóða 14. gr. í samþykkt nr. 68.)

21. gr.

1. (Samhljóða 1. mgr. 15. gr. í samþykkt nr. 68.)
2. (Samhljóða 2. mgr. 12. gr. í samþykkt nr. 70.)
3. (Samhljóða 3. mgr. 15. gr. í samþykkt nr. 68.)

22.—27. gr.

(Samhljóða 16.—21. gr. í samþykkt nr. 68.)

XII. Álitsgerð (nr. 78) um að útgerðarmenn leggi skipverjum til rúmfatnað, borðbúnað o. fl.

Þingið mælir með því, að meðlimir stofnunarinnar beiti þeim ákvæðum, sem hér fara á eftir, og gefi Alþjóðavinnumálaskrifstofunni, að beiðni stjórnarnefndar, skýrslu um þær ráðstafanir, sem gerðar hafa verið í því skyni:

1. (1) Útgerðarmaður ætti að leggja skipverjum til hrein sængurföt, ábreiður, lök og borðbúnað til afnota um borð, en skipverjar að bera ábyrgð á þeim og skila þeim, þegar skipstjóri krefst þess, svo og þegar þeir hætta störfum um borð.

(2) Ef einhverjum hlut er ekki skilað í góðu standi, að undanskildu eðlilegu sliti, skal sá skipverja, sem hlut á að máli, greiða kostnaðarverð hans.

2. Sængurföt, ábreiður og lök ættu að vera úr góðu efni og diskar, hollar og annar borðbúnaður úr viðurkenndu efni, sem auðvelt er að hreinsa.

3. Útgerðarmaður ætti að leggja skipverjum til handklæði, sápu og salernis-pappír.

XIII. Samþykkt (nr. 76) um vinnulaun, vinnutíma og mannafla á skipum.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Ekkert ákvæði í samþykkt þessari skal breyta neinum ákvæðum um vinnulaun, vinnutíma eða mannafla á skipum, er gerð kunna að hafa verið með lögum, úrskurðum, venju eða samkomulagi milli útgerðarmanna og farmanna og tryggja farmönnum hagkvæmari kjör en gert er ráð fyrir í samþykkt þessari.

2. gr.

1. Samþykkt þessi nær til allra skipa, hvort sem þau eru í eigu hins opinbera eða einstaklinga og eru:

- a. vélknúin;
- b. skráð í landi, sem samþykktin nær til;
- c. í flutningum á farmi eða farþegum í atvinnuskyni;
- d. í siglingum á höfum úli;

2. Samþykkt þessi nær ekki til:

- a. skipa innan við 500 rúmllestir;
- b. tréskipa af frumstæðri gerð, svo sem „dhow“ og „junk“;
- c. skipa, er fást við fiskveiðar eða önnur störf þeim víðvíkjandi;
- d. skipa til siglinga í árósum.

3. gr.

Samþykkt þessi nær til allra manna, sem ráðnir eru til einhverra starfa á skipi, nema:

- a. skipstjóra;
- b. hafnsögumanna, sem ekki tilheyra skipshöfn;

- c. lækna;
- d. hjúkrunarliðs, sem einungis fæst við hjúkrun;
- e. manna, sem gera ekki annað en annast um farminn um borð;
- f. manna, sem eingöngu vinna fyrir eigin reikning og hljóta aðeins ágóða- eða tekjuhlut;
- g. manna, sem hafa annaðhvort engin laun eða málamyndakaup;
- h. manna, sem ráðnir eru til að starfa um borð af öðrum en útgerðarmanni, að undanteknum þeim, sem eru í þjónustu ritsímafélags;
- i. hafnarverkamanna, sem ferðast á skipinu, en eru ekki skipverjar;
- j. manna, sem starfa að hvalveiðum, á fljótandi verksmiðjum, flutningaskipum eða á annan hátt að slíkum störfum í sambandi við hvalveiðar eða skyld störf samkvæmt ákvæðum sérstaks heildarsamnings um launakjör, vinnutíma og aðra starfsskilmála við hvalveiðar eða þess háttar, er sjómannasamtök hafa gert;
- k. manna, sem ekki tilheyra skipshöfn (hvort sem þeir vinna samkvæmt samningi eða ekki), en ráðnir eru meðan skipið er í höfn til viðgerðar, hreinsunar, hleðslu eða affermingar eða svipaðra starfa, eða leysa af störfum í höfn, starfa að viðhaldi, vöktum eða eftirliti.

4. gr.

Í samþykkt þessari merkir:

- a. „yfirmaður“ — þann mann, nema skipstjóra, sem í skipsrúmssamningi er talinn yfirmaður eða vinnur starf, sem talið er yfirmannsstarf að lögum, heildarsamningum eða venju;
- b. „skipismaður“ — skipverja, aðra en skipstjóra eða yfirmenn, þar á meðal fullgilda háseta;
- c. „fullgildur háseti“ — hvern þann mann, sem að landslögum eða reglugerðum, eða samkvæmt heildarsamningum, ef slík lög eða reglugerðir eru ekki til, er talinn hæfur til að vinna öll störf skipsmanna, er starfa á þilfari, nema störf bátsmanns eða fagmanns;
- d. „grunnlaun eða kaup“ — greiðslu til yfirmanns eða skipsmanns í peningum utan yfirvinnugreiðslu, premíu eða annarra aukatekna í reiðu fé eða fríðu.

II. KAFLI

Laun.

5. gr.

1. Grunnlaun eða kaup fullgilds háseta fyrir unninn almanaksmánuð á skipi, er samþykkt þessi nær til, skulu eigi lægri en sextán brezk pund, sextíu og fjórir Bandaríkjadóllarar eða jafngildi þess í annarri mynt.

2. Verði Alþjóðagjaldeyrissjóðnum tilkynnt breyting á verðgildi punds eða dollara, skal:

- a. lágmarksgrunnkaupi því, sem um getur í 1. málsgrein þessarar greinar og reiknað er eftir þeirri myntinni, sem breytt verður, breytt á þá leið, að það jafngildi hinni myntinni;
- b. forstjóri Alþjóðavinnuáskrifstofunnar skal tilkynna meðlimum Alþjóðavinnuáskrifstofunnar breytinguna; og
- c. hið breytta lágmarkskaup skal vera bindandi fyrir meðlimi þá, sem fullgilt hafa þessa samþykkt, á sama hátt og kaup það, sem um getur í 1. málsgrein þessarar greinar, og gengur það í gildi, að því er varðar hvert slíkt aðildarríki, í síðasta lagi í byrjun annars almanaksmánaðar frá því, er forstjórinn tilkynnti breytinguna.

6. gr.

1. Þegar um skip er að ræða, þar sem ráðnir eru hópar skipsmanna, og þar af leiðandi ráðnir fleiri skipsmenn en annars mundu ráðnir, skulu lágmarksgrunnlaun eða kaup fullgilds háseta nema upphæð, er svari til lágmarksgrunnlauna þeirra eða kaups, sem um getur í fyrri grein.

2. Hvaða upphæð teljist tilsvarendi, ákveðst í samræmi við þá grundvallarreglu, að greiða skuli sama kaup fyrir sömu vinnu, og taka hæfilega til greina:

- a. þá tölu aukaskipsmanna, sem ráðin er, og
- b. hvers konar aukin eða lækkuð útgjöld útgerðarinnar út af ráðningu slíkra hópa skipsmanna.

3. Hvað telja skuli tilsvarendi kaup, skal ákvarða í heildarsamningi milli þeirra samtaka útgerðarmanna og sjómanna, sem hlut eiga að máli, eða af hlutaðeigandi yfirvaldi í landi þeirra hópa starfsmanna, sem í hlut eiga, ef slíkir samningar eru ekki fyrir hendi og bæði viðkomandi lönd hafa fullgilt samþykkt þessa.

7. gr.

Fái skipverji ekki máltíðir ókeypis, skal auka lágmarksgrunnkaup um þá upphæð, sem ákveðin verður í heildarsamningi milli samtaka útgerðarmanna og sjómanna, sem hlut eiga að máli, eða af hlutaðeigandi yfirvaldi, ef slíkir samningar eru ekki fyrir hendi.

8. gr.

1. Gengi það, sem fara skal eftir, þegar ákveðin eru lágmarksgrunnlaun í öðrum gjaldeyri en um getur í 5. grein, skal vera skráð gengi brezks punds eða Bandaríkjadollars.

2. Nú er meðlimur Alþjóðavinnuálastofnunarinnar einnig meðlimur Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, og skal þá gengi það, sem notað er, vera hið gildandi gengi samkvæmt stofnskrá Alþjóðagjaldeyrissjóðsins.

3. Nú er meðlimur Alþjóðavinnuálastofnunarinnar ekki meðlimur Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, og skal gengið þá vera hið opinbera gengi gagnvart gulli eða Bandaríkjadollar eftir vigt þeirri og gæðum, sem gildi 1. júlí 1944 og notað er að jafnaði í greiðslum og yfirfærslum í millirikjaviðskiptum.

4. Nú er hvorki hægt að heimfæra gjaldeyri undir 2. né 3. málsgrein hér að framan:

- a. skal þá gengi það, sem reiknað verður með í samræmi við þessa grein, ákveðið af þeim meðlim Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, sem hlut á að máli;
- b. skal meðlimur sá, sem hlut á að máli, tilkynna forstjóra Alþjóðavinnuálastofnunarinnar úrskurð sinn, og skal forstjórinn þegar í stað tilkynna það öðrum meðlimum, sem fullgilt hafa samþykkt þessa;
- c. innan sex mánaða frá því forstjórinn hefur gefið út slíkar tilkynningar, mega allir meðlimir, sem fullgilt hafa samþykktina, tjá forstjóra Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, að þeir mótmæli nefndum úrskurði, og skal forstjórinn þá tilkynna það þeim meðlim, sem hlut á að máli, svo og öðrum meðlimum, sem fullgilt hafa samþykktina, og leggja málið fyrir nefnd þá, sem ráð er fyrir gert í 21. grein;
- d. framangreind ákvæði skulu gilda um allar breytingar á úrskurði þess meðlims, sem hlut á að máli.

5. Breyting á grunnlaunum eða kaupi, sem leiðir af breytingu þess gengis, sem reiknað er með í öðrum gjaldeyri, skal öðlast gildi í síðasta lagi í byrjun annars almanaksmánaðar frá því breytingin á gengi þeirra gjaldmiðla, sem um var að ræða, gekk í gildi.

9. gr.

Allir meðlimir skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir:

- a. til að tryggja með eftirlitskerfi og refsiaðgerðum, að laun séu ekki lægri en ákveðið er í samþykkt þessari; og
- b. að tryggja, að öllum mönnum, sem fengið hafa lægri laun en hér eru ákveðin, sé gert fært að innheimta með ódýrri og fljótlegri málssókn eða annarri innheimtuaðferð upphæð þá, sem á kann að skorta.

III. KAFLI

Vinnutími á skipum.

10. gr.

Þessi kafli samþykktarinnar nær ekki til:

- a. fyrsta stýrimanns eða fyrsta vélstjóra;
- b. gjaldkera;
- c. annarra yfirmanna yfir starfsdeildum, sem ekki ganga á vaktir;
- d. manna, sem starfa í bókhaldi eða matreiðslu- og framreiðsludeild skips, og
 - (i) starfa sem yfirmenn, eftir því sem greinir í heildarsamningum milli samtaka útgerðarmanna og sjómanna, sem hlut eiga að máli, eða
 - (ii) vinna eingöngu fyrir eigin reikning, eða
 - (iii) taka eingöngu laun í umboðsbókun eða aðallega með ágóða- eða tekjuhluta.

11. gr.

Í þessum kafla samþykktarinnar merkir:

- a. „skip í stuttum siglingum“ — skip, sem eingöngu eru í förum, sem ekki ná lengra frá landi því, sem þau annast siglingar frá, en til nálægra hafna nágrannalands innan takmarka, sem
 - (i) greinilega eru tiltekin í landslögum, reglugerðum eða heildarsamningum samtaka útgerðarmanna og sjómanna;
 - (ii) eru hin sömu að því er tekur til allra ákvæða þessa kafla samþykktarinnar;
 - (iii) aðildarríki hefur tilkynnt, þegar það lét skrásetja fullgildingu sína með sérstakri, viðfestri yfirlýsingu, og
 - (iv) hafa verið ákveðin í samráði við aðra meðlimi, sem hlut eiga að máli;
- b. „langferðaskip“ — skip í öðrum og lengri siglingum;
- c. „farþegaskip“ — skip, sem hafa leyfi til flutnings á meira en 12 farþegum;
- d. „vinnutími“ — tíma þann, sem manni er ætlað að vinna fyrir skip eða útgerðarmann þess, að boði yfirboðara síns.

12. gr.

1. Þessi grein nær til yfirmanna og skipsmanna, sem starfa á þilfari, í vélarúmi og loftskýtastöð skipa í stuttum siglingum.

2. Venjulegur vinnutími yfirmanna og skipsmanna skal ekki vera lengri en hér segir:

- a. tuttugu og fjórar klukkustundir á hverjum tveim samfelldum sólarhringum, þegar skipið er í hafi;
- b. þegar skipið er í höfn:
 - (i) á vikulegum hvíldardegi í allt að tveggja tíma vinnu að nauðsynlegum skyldustörfum og hreinlæisstörfum;
 - (ii) aðra daga 8 klst., nema í heildarsamningi sé ákveðinn lægri tími á dag;
- c. 112 klst. á tveim vikum samfelldum;

3. Tími, sem unnið er umfram það, sem fram er tekið í liðunum a og b í 2. málsgrein, skal reiknast sem yfirvinna, og skal yfirmaður eða skipsmaður, sem í hlut á, eiga kröfu á uppbót fyrir hann í samræmi við 17. grein þessarar samþykktar.

4. Fari heildarvinnutími á tveim vikum samfelldum að frádregnum þeim stundum, sem teljast til yfirvinnu, fram úr 112 klst., skal yfirmaður sá eða skipsmaður, sem í hlut á, fá hann bættan með frítíma í landi eða á annan þann hátt, sem ákveðið kann að vera í heildarsamningum samtaka útgerðarmanna og sjómanna, sem hlut eiga að máli.

5. Í landslögum, reglugerðum eða heildarsamningum skal ákvarða, hvenær telja skal, að skip sé í hafi og hvenær í höfn, að því er tekur til ákvæða þessarar greinar.

13. gr.

1. Þessi grein nær til yfirmanna og skipsmanna á þilfari, í vélarrúmi og loftskýtastöð skips, sem er í langferðum.

2. Þegar skip er á hafi og daginn, sem það kemur og fer, skal venjulegur vinnutími yfirmanna og skipsmanna ekki fara fram úr 8 stundum á sólarhring.

3. Þegar skip er í höfn, skal venjulegur vinnutími yfirmanna og skipsmanna ekki lengri en hér segir:

a. á vikulegum hvíldardögum skal vinna að nauðsynlegum skyldustörfum og hreinlætisstörfum, þó ekki lengur en tvær stundir;

b. aðra daga átta stundir, nema í heildarsamningi sé gert ráð fyrir styttri tíma.

4. Vinnutíma umfram daglegt hámark, sbr. undanfarandi málsgreinar, skal telja til yfirvinnu, og eiga yfirmenn og skipsmenn kröfu á greiðslum fyrir hann í samræmi við ákvæði 17. greinar samþykktar þessarar.

5. Fari samanlagður vinnustundafjöldi á viku, að undanskildum þeim tíma, sem skoðast yfirvinna, fram úr 48, skal yfirmaður sá eða skipsmaður, sem hlut á að máli, fá frítíma á móti í landi eða fá aðra uppbót eftir því, sem ákveðið er í heildarsamningi samtaka útgerðarmanna og sjómanna, sem hlut eiga að máli.

6. Í landslögum, reglugerðum eða heildarsamningum skal ákvarða, hvenær telja skal, að skip sé í hafi og hvenær í höfn, að því er tekur til ákvæða þessarar greinar.

14. gr.

1. Þessi grein nær til manna, sem starfa að matseld eða framreiðslu matar um borð.

2. Á farþegaskipi skal venjulegur vinnutími ekki lengri en:

a. 10 stundir af hverjum 14 samfelldum, þegar skip er í hafi og daginn, sem það kemur eða fer;

b. þegar skip er í höfn:

(i) 10 stundir af hverjum 14 stundum samfelldum, meðan farþegar eru um borð;

(ii) annars:

daginn fyrir vikulegan hvíldardag 5 stundir,

á vikulegum hvíldardegi 5 stundir fyrir þá, sem starfa að frammistöðu, og allt að tvær stundir til nauðsynlegra skyldustarfa og hreinlætisstarfa að því er tekur til annarra manna; alla aðra daga 8 stundir.

3. Á skipi, sem ekki er farþegaskip, skal venjulegur vinnutími ekki vera lengri en:

a. níu klukkustundir á hverjum þrettán klst. samfelldum, þegar skipið er í hafi og daginn, sem það fer eða kemur;

b. þegar skipið er í höfn: á vikulegum hvíldardegi, 5 klukkustundir;

daginn fyrir vikulegan hvíldardag, sex stundir;
alla aðra daga átta stundir á hverjum 12 stundum.

4. Fari samanlagður fjöldi vinnustunda á tveim vikum samfelldum fram úr 112, skal sá, sem í hlut á, fá í þess stað fri í landi eða aðra uppbót, samkvæmt heildarsamningi milli samtaka útgerðarmanna og sjómanna, sem hlut eiga að máli.

5. Í landslögum, reglugerðum eða heildarsamningum milli útgerðarmanna og sjómanna, sem hlut eiga að máli, má setja sérreglur um vinnutíma vökumanna.

15. gr.

1. Þessi grein nær til yfirmanna og skipsmanna á skipum í lengri og skemmri ferðum.

2. Um frítíma í höfn skal semja milli samtaka útgerðarmanna og sjómanna, sem hlut eiga að máli, á þeim grundvelli, að yfirmenn og skipsmenn fái eins mikið fri í höfn og framkvæmanlegt er og að slíkur frítími skuli ekki reiknast sem orlof.

16. gr.

1. Hlutaðeigandi yfirvald má veita undanþágu frá þessum kafla samþykktarinnar, að því er snertir þá yfirmenn, sem ekki eru undanþegnir skv. ákvæðum 10. greinar, með þessum skilyrðum:

- a. yfirmennirnir verða samkvæmt heildarsamningi að hafa rétt til starfsskilyrða, sem hlutaðeigandi yfirvald úrskurðar, að séu fullnægjandi uppbót á því, að ákvæðum þessarar samþykktar er ekki beitt, og
- b. heildarsamningurinn verður upphaflega að hafa verið gerður fyrir 30. júní 1946 og vera enn í gildi eða endurnýjaður.

2. Aðildarríki, sem beitir ákvæðum 1. málsgreinar, skal láta forstjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar í té allar upplýsingar um slíka heildarsamninga, og forstjórinn skal leggja útdrátt úr þeim upplýsingum fyrir nefnd þá, sem um getur í 21. grein.

3. Nefnd þessi skal athuga, hvort í heildarsamningum þeim, sem henni eru sendir, sé gert ráð fyrir starfsskilyrðum, er bæti það að fullu upp, að ákvæðum þessa kafla samþykktarinnar er ekki beitt. Allir meðlimir, sem fullgilda samþykktina, skulu skyldir til að taka til athugunar allar athugasemdir og tillögur, sem nefndin gerir varðandi slíka samninga, og enn fremur að vekja athygli samtaka útgerðarmanna og yfirmanna, sem eru aðilar að slíkum samningum, á öllum slíkum athugasemdum og tillögum.

17. gr.

1. Uppbætur fyrir yfirvinnu skal ákveða í landslögum eða reglugerðum eða heildarsamningum, en aldrei skal tímagreiðsla fyrir yfirvinnu vera lægri en einn og einn fjórði hluti grunnlauna eða kaups á klukkustund.

2. Í heildarsamningum má gera ráð fyrir uppbótum með jafnlöngu frii frá störfum í landi í stað peningagreiðslu eða annars konar uppbóta.

18. gr.

1. Eigi skal leyfa stöðuga yfirvinnu.

2. Eigi skal telja tíma, sem fer til eftirtalinna starfa, til venjulegs vinnutíma né til yfirvinnu í merkingu þessa kafla samþykktarinnar:

- a. störf, sem skipstjóri telur nauðsynleg og aðkallandi vegna öryggis skips, farms eða manna um borð;
- b. störf, sem skipstjóri krefst, að unnin séu til að aðstoða önnur skip eða fólk í háska;
- c. liðskönnun, eldvarna- eða björgunarbátæfingar eða aðrar æfingar, sem fyrir er mælt um í gildandi alþjóðasamþykkt um lífsöryggi á sjó;
- d. aukastörf vegna tollskoðunar, sóttvarna eða annarra heilbrigðisráðstafana;

- e. eðlileg nauðsynjastörf yfirmanna til að ákvarða stöðu skips og veðurathuganir;
- f. aukatíma vegna skipta á vöktum.

3. Ekkert í samþykkt þessari má skoða svo, sem það skerði rétt og skyldu skipstjóra til að fyrirskipa né skyldur yfirmanna eða skipverja til að framkvæma hvert það verk, er skipstjóri telur nauðsynlegt til öruggrar og góðrar stjórnar á skipinu.

19. gr.

1. Eigi mega menn yngri en 16 ára vinna að nóttu til.
2. Í grein þessari merkir „nótt“ a. m. k. níu stunda samfelldan tíma fyrir og eftir miðnætti, innan þeirra tímatakmarka, sem ákveðið verður í landslögum, reglugerðum eða heildarsamningum.

IV. KAFLI

Mannaflí.

20. gr.

1. Öll skip, sem samþykkt þessi nær til, skulu hafa nægan og hæfan mannafla til:

- a. að tryggja lífsöryggi til sjós;
- b. að fullnægja ákvæðum III. kafla samþykktar þessarar, og
- c. að komast hjá of mikilli áreynslu á skipverjum, svo og til að komast sem mest hjá yfirvinnu.

2. Öll aðildarríki skuldbinda sig til að halda uppi eða sjá um, að uppi sé haldið stofnunum til að rannsaka og úrskurða allar kærur eða deilur út af mannafla skips.

3. Fulltrúar samtaka útgerðarmanna og sjómanna skulu taka þátt í slíkum stofnunum, ásamt eða án annarra manna eða yfirvalda.

V. KAFLI

Framkvæmd samþykktarinnar.

21. gr.

1. Veita má samþykkt þessari gildi með a) lögum eða reglugerðum, b) heildarsamningum milli útgerðarmanna og sjómanna (nema að því er snertir 2. málsgrein 20. greinar) eða c) sameiginlega með lögum eða reglugerðum og heildarsamningum útgerðarmanna og sjómanna. Nema öðruvísi sé ákveðið í samþykkt þessari, ná ákvæði hennar til allra skipa, sem skráð eru í þeim aðildarríkjum, sem hana hafa fullgilt, svo og til allra manna, sem ráðnir eru á slík skip.

2. Þegar framfylgt er einhverjum ákvæðum samþykktar þessarar í heildarsamningum samkvæmt 1. málsgrein þessarar greinar, skal aðildarríki ekki skylt að gera neinar ráðstafanir til að framfylgja 9. grein, hvað sem ákvæðum hennar líður, að því er varðar þau ákvæði þeirrar greinar, sem fram er fylgt með heildarsamningi.

3. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, skuldbindur sig til að láta forstjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar í té upplýsingar um ráðstafanir þær, sem gerðar eru til að framfylgja henni, þar á meðal upplýsingar um alla gildandi heildarsamninga, þar sem einhverjum ákvæðum hennar er fullnægt.

4. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, skuldbindur sig til að taka með þriggja aðila sendinefnd þátt í hverri þeirri nefnd fulltrúa ríkisstjórna, útgerðarmanna- og farmannasamtaka, þar sem einnig sætu sem ráðgjafar fulltrúar Siglingamálanefndar Alþjóðavinnuáskrifstofunnar, sem útnefnd kann að verða í því skyni að rannsaka ráðstafanir þær, sem gerðar eru til þess að framkvæma samþykktina.

5. Forstjórinn skal leggja fyrir þá nefnd yfirlit yfir upplýsingar þær, sem hann hefur fengið samkvæmt 3. málsgrein hér að framan.

6. Nefnd þessi skal athuga, hvort heildarsamningar þeir, sem henni eru tilkynntir, veiti ákvæðum samþykktarinnar fullt gildi. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir samþykktina, skuldbindur sig til að taka tillit til allra athugasemda og tillagna varðandi framkvæmd samþykktarinnar, sem nefndin kann að gera, svo og til að vekja athygli samtaka vinnuveitenda og verkamanna, sem aðilar eru að einhverjum þeim heildarsamningum, sem um getur í 1. málsgrein, á öllum athugasemdum og tillögum fyrrgreindrar nefndar um það, að hve miklu leyti ákvæði samþykktarinnar koma til framkvæmda í slíkum samningum.

22. gr.

1. Sérhvert aðildarríki, sem fullgildir samþykkt þessa, skal ábyrgjast, að ákvæðum hennar sé beitt um öll skip skráð innan þess, svo og, nema samþykktinni sé fullnægt með heildarsamningum, að hafa í gildi lög eða reglugerðir, er:

- a. kveði á um skyldur útgerðarmanna og skipstjóra til að hlýða ákvæðum samþykktarinnar;
- b. geri ráð fyrir hæfilegum viðurlögum út af brotum á henni;
- c. geri ráð fyrir hæfilegu opinberu eftirliti með framkvæmd IV. kafla;
- d. segi fyrir um, að halda skuli skýrslur um vinnutíma vegna ákvæða III. kafla, og uppbætur greiddar fyrir yfirvinnu og umframvinnu;
- e. tryggji sjómönnum sömu aðstöðu til að framfylgja kröfum fyrir uppbætur út af yfir- og umframvinnu og þeir hafa til að krefjast vangoldinna launa.

2. Hafa skal samráð, að svo miklu leyti sem eðlilegt og mögulegt er, við samtök útgerðarmanna og sjómanna, þegar undirbúin eru lög eða reglugerðir til að framfylgja ákvæðum samþykktar þessarar.

23. gr.

Til þess að veita gagnkvæma aðstoð við framkvæmd samþykktar þessarar, skulu öll aðildarríki, sem fullgilda hana, takast á hendur að fyrirskipa hlutaðeigandi yfirvaldi í öllum höfnum í landi sínu að skýra ræðismanni eða öðru yfirvaldi annars slíks ríkis frá öllum tilvikum, þegar fyrnefnt yfirvald hefur komið að raun um, að ákvæðum samþykktarinnar er ekki framfylgt um skip, sem skráð er í landi hins síðarnefnda aðildarríkis.

VI. KAFLI

Lokaákvæði.

24. gr.

Að því er snertir 28. grein Samþykktar um vinnutíma og mannafla (til sjós) 1936 skal þessi samþykkt skoðast sem endurskoðun þeirrar samþykktar.

25. gr.

Formlegar fullgildingar á samþykkt þessari skal senda forstjóra Alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar til skrásetningar.

26. gr.

1. Samþykkt þessi skal einungis vera bindandi fyrir þá meðlimi Alþjóðavinnu-málafundunarinnar, sem látið hafa forstjóra skrá fullgildingarskjöl sín.

2. Hún skal fyrst öðlast gildi sex mánuðum eftir að eftirfarandi skilmálum hefur verið fullnægt:

- a. níu þeirra ríkja, sem hér eru talin, hafi látið skrásetja fullgildingar sínar: Argentína, Ástralía, Belgía, Bandaríki Ameríku, Brazílía, Chile, Danmörk, Finnland, Frakkland, Grikkland, Holland, Indland, Írland, Ítalía, Jugoslavía, Kanada, Kína, Noregur, Pólland, Portugal, Sameinaða konungsríki Stóra Bretlands og Norður-Írlands, Svíþjóð, Tyrkland;

- b. í hópi þeirra ríkja, sem hafa látið skrá fullgildingar sínar, skulu vera að minnsta kosti fimm ríki, sem eigi hvert um sig að minnsta kosti milljón smálesta skipastól á skrásetningardegi;
 - c. samanlagður skipastóll þeirra meðlima, sem látið hafa skrá fullgildingar sínar, sé á skrásetningardegi eigi lægri en fimmtán milljón brúttó rúmllestir.
3. Ákvæði næstu málsgreinar hér að framan eru sett til þess að auðvelda og flýta fyrir fullgildingu aðildarríkjanna á samþykkt þessari.
4. Eftir að samþykktin hefur fyrst öðlast gildi, skal hún öðlast gildi að því er snertir hvern meðlim sex mánuðum eftir að fullgilding hans hefur verið skráð.

27.—32. gr.

(Samhljóða 16.—21. gr. í samþykkt nr. 68.)

